

* ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

září

13. ročník
2026

Otevření
streetparku

10

Setkání k rekonstrukci
okolí Domu kultury

10

Futrování na Farských

18

BYLO JEDNOU JEDNO MĚSTO: ŽĎÁR A PRUSKO-RAKOUSKÁ VÁLKA II.

Vážení čtenáři, v minulém čísle jsem připomenul události ve Žďáře a okolí spojené s prusko-rakouskou válkou v roce 1866. Po napoleonských válkách to byl největší válečný konflikt na našem území. Příběh v minulém čísle zpravodaje končil v ranních hodinách 10. července a ve městě se schylovalo k dramatu. Ve Žďáře a okolí se zdržovali husaři pluku č. 8, který vlastnil od roku 1851 Bedřich Vilém I. (Friedrich Wilhelm I.), kurfiřt hesensko-kaselský. Jezdci z pluku pocházeli převážně z Uher. V bitvě u Jičína kryl pluk ústup poraženého 1. sboru a ztratil 18 mužů. U Hradce Králové se podíleli na výpadu proti 2. pruské armádě, čímž umožnil poraženým rakouským vojskům zajistit ústup z bitvy. V pátek 5. července se střetli na Chrudimsku s pruským 10. hulánským plukem a odtud přes Žďírec ustoupili 8. července do okolí Žďáru.

Sedm dní po bitvě u Hradce Králové se Prusové dostali až do Žďáru, byli to pomořanští huláni z pluku č. 9, kteří byli součástí jízdního sboru 1. pruské armády. V pluku byli také Poláci, kteří řvali ura. Část hulánů se zdržovala u Zelené hory a předvoj se nacházel u Bouchalek. V rámci průzkumu vjel do centra poručík von Raso s pobočníkem a zaujala ho věž jako dobré pozorovací místo. Jeho příchod způsobil poplach mezi farníky, kteří ještě byli na ranní mši. Měli totiž strach, že je jdou Prušáci okrást a především vykrást kostel. Poručík si nechal povolat administrátora Františka Kratochvíle, aby ho vyvedl na věž. Na schodišti se zdržovali obyvatelé a jeden z nich varoval, že Prušák chce napadnout faráře. Důstojník ho varoval slovy: „Jestli to sám víte, držte stráž se mnou, jinak dostanete zatracenou kulku, neb zmlknete navždy.“ Nato vytáhl revolver a zavelel k ráznému postupu na věž. Na pavlači přiměl poručík pistolí administrátora, aby zůstal na místě, a sám sledoval situaci rakouských a pruských hlídek.

Najednou se na náměstí objevilo asi 15 rakouských husarů, kteří volali „Ejlen!“. V maďarštině to znamenalo sláva či hurá. V okamžiku se strhla přestřelka. Jeho pobočník stojící u věže ujel. Střílet začal důstojník z pavlače na husary a ti odpověděli palbou

z karabin a postupovali k věži. Najednou se ozval hlas kostelníka nebo měšťana, že dva husaři jsou již ve věži a padí nahoru. Administrátor nechal skrýt Prusa v hodinové komoře (nyní prostor nad současnými zvony), který zablokoval žebřík nahoru. Pak sešel farář dolů a na klenbě (prostor, kde končí mrámové schody) potkal dva husary, kteří na něj zamířili své karabiny. A pátrali po Prušákově. Kratochvíle potvrdil, že ve věži je, a doplnil, že se Prusové valí do města a je nejvyšší čas ustoupit. Pak husary vyvedl z kostela přes farní dvůr do Veselské ulice, odkud se snažili uniknout. Byl to pro ně nejvyšší čas, protože mezitím postupovali do města pruští huláni.

O zoufalé situaci poručíka von Raso se dozvěděl od jeho ujiždějího pobočníka velitel pluku a nařídil okamžitý útok. Předvoji velel poručík von Bülow. U brány do města (Dolní brána) narazili na husary, kteří s karabinami najížděli na předvoj, a tento manévr doprovázený střelbou několikrát zopakovali. Huláni vytvořili řadu přes ulici, postupovali chvíli klusem, chvíli krokem s kopími zdviženými nahoru. Když vjeli do náměstí, píky sklonili dopředu a uvedli koně do cvalu. Proti nim vyrazili na lehkých šlachovitých koních husaři v modrých kabátech. Po střetu huláni trochu couvli, aby přečkali náraz lehčích rakouských jezdců, a pak vyrazili vpřed. Šavle proti kopí neměla šanci. Jen málokdo se dostal k hulánům a posekal je. Měli co dělat, aby sebe a koně ochránili před kopím a tělesnou převahou urostlého hulána na koni. Husaři byli sráženi k zemi a následně se jezdcí i koně zvedali a utíkali. Marná byla snaha husarů rychle nasednout a pokračovat v útoku. V těch dnech bylo po ulicích mnoho bláta, a jak se tyto patrole honily, byly všechny domy až po okap zastříkané od bláta.

Při pronásledování rakouských husarů na horním konci města se huláni rozptýlili a vytvořili trojice. Při tom padl kůň poručíka von Bülowa. Kdykoliv se husar pokusil o výpad, aby se přiblížil, čelil třem hrotům naměřeným proti své hrudi nebo hrudi svého koně, neboť Rakušanů bylo nyní v ulicích méně než Prusů a úzká cesta jim nedovolovala ustoupit a opakovat útok. Prusové proto vytrvale postupovali vpřed v nezranitelné linii a Ra-

kušané, neschopní je zastavit, museli před nimi ustupovat. Šarvátky se vedly na náměstí a v Radniční ulici, potom v ulicích Veselská, Jamská a Horní. Následovalo pronásledování k Vatínu.

Z důvodu vyčerpání se museli rakuští husaři boje vzdát. Na rakouské straně padli po jednom z pluku Radecký (husarský pluk č. 5) a z hesensko-kaselského pluku (husarský pluk č. 8 z uherského Zsegedinu). Během šarvátek ve Žďáře a okolí byli údajně zajati tři důstojníci (včetně kapitána hraběte von Lichtenberga) a 32 mužů (farní kronika uvádí 15 mužů). Také pruští huláni měli ztráty – jeden padlý a 17 zraněných.

Je 10 hodin dopoledne 10. července. Pruští huláni nechali ve městě zraněné a pokračovali v pronásledování nepřitele. I přes ztráty si zachovaly rakouské jednotky soudržnost i bojeschopnost a v pořádku ustupovaly přes Moravu k Vídni. Husarský pluk č. 9 (hesensko-kaselský) ustoupil do Haliče (Žółtów). K poslední šarvátce mezi postupujícími Prusy a rakouskými jízdními jednotkami došlo u Tišnova.

Od 10. července začal skutečný průchod 2. pruského armádního sboru (součást 1. pruské armády) městem, jezdeckta i pěchoty. Až do konce července neuplynul jediný den, kdy by ve městě nebyl ubytován větší počet vojáků. Žďárské obyvatele fascinovaly urostlé postavy hulánů a dobře živení koně. V úžas je také uváděl systém zásobování a rekvírování. Po celý den pak člověk nevnímal nic jiného než nečekaně se objevující oddíly pruských vojáků, kteří neustále s chytrým a přímým cílem procházeli městem. Částečně prováděli prohlídky v samotném Žďáře, zvláště u hostince U Zeleného stromu (někdejší Konvent na rohu ulic Horní a Nerudova).

V posledním pokračování si přiblížíme pobyt Prusů ve Žďáře a připomeneme epidemii cholery, která si vyžádala desítky obětí.

*Miloslav Lopaur
historik Regionálního muzea*

Slovo šéfredaktorky Žďárského zpravodaje

Blanka Sobolová
šéfredaktorka

Milí Žďáráci,

i přes nepředvídatelné počasí kalendář nemilosrdně hlásí, že léto se s námi pomalu loučí a na radě bude podzim. Spolu s Janem Skácelem si můžeme připomenout Babí léto. „Je tomu tak a podzim přijde zítra. Zas celé stromy budou odlétat, zas ptát se budem, kam a komu vstříc.“

Ve Žďárském zpravodaji vás výjimečně nevíta nikdo z vedení města, ale čtete úvodník z redakčního pera. Pro co největší vyváženost před nadcházejícími volbami do obecních zastupitelstev jsme oproti zvyklostem mírně pozměnili obsah zářijového a říjnového čísla. Redakce je podepsaná i pod Poznámkami z rady, dočasně tu nenajdete ani anketu a Slova zastupitelů. Naopak v inzerci se vám představují kandidáti do našeho zastupitelstva.

A co jsme pro vás v zářijovém čísle nachystali? Víte, co je Ejlen? Pak si v našem historickém seriálu na vedlejší straně přečtete, jak se 10. července 1866 přímo v ulicích Žďáru střetli pruští huláni s rakouskými husary. Šavle proti kopím, koně v ulicích a domy zastříkané blátem až po okapy.

Podstatně mírumilovnější ruch se do ulic vrací se začátkem školního roku. Dětem ve školkách, školákům i studentům přejeme, aby vykročili do září pravou nohou, užili si chvíle s kamarády a aby je během roku čekalo co nejvíc věcí, na které se budou opravdu těšit. Rodičům zase přejeme pevné nervy při ranním hledání aktovek, přezůvek, svačin a všeho ostatního, co bylo večer určitě připravené.

V pátek 11. září se zvědavým otevrou dveře městského úřadu a tentokrát nebude hlavním úkolem získat pořadové číslo a najít správnou kancelář. Budova se promění v malou detektivní základnu. Vyzkoušet si můžete psaní husím brkem, Braillovo písmo, poznávání padělaných bankovek nebo znalost dopravních pravidel. A možná se při pátrání dostanete i tam, kde jste ještě nikdy nebyli (str. 12).

Příležitostí podívat se na Žďár trochu jinak bude víc. Už 8. září mohou zájemci přijít do Domu kultury na setkání k budoucí podobě jeho okolí. 17. září se zase otevře nový streetpark. Skatepark, pumptrack, parkour i další sportoviště budou plně skvělého programu. Informace k oběma akcím najdete na straně 10. Těšíme se na vás!

A jestli máte se startem září chuť osvobodit se a poslat do světa nepotřebné věci, které můžou posloužit jiným - jsme tu pro vás! Swap recy věci 18. září na náměstí Republiky je místo pro věnování i výběr věcí - zdarma. Co po swapu zůstane, poslouží jako první várka do nového Re-use centra Církulárka (str. 11).

AKTUÁLNĚ: Dřevěný anděl ozdobí zelenohorský hřbitov

Vsypovou loučku na zelenohorském hřbitově doplní nový dřevěný anděl. Město jej nechalo zhotovit jako náhradu za původní sochu, kterou už výrazně poškodil čas a na některých místech trouchniví.

Socha zachová duch místa i přírodní charakter vsypové loučky. Je vyrobena z ošetřeného dubového dřeva, které by mělo lépe odolávat povětrnostním vlivům. Anděl je vysoký přibližně 170 centimetrů.

Původní dřevěná socha už je poměrně zchátralá a volá po výměně. Zbrusu nové umělecké dílo ale musí ve stínu a na vzduchu nejprve vyschnout, proto je zatím u obřadní síně.

(red)

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 13. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Blanka Sobolová, Tamara Pecková Homolová, Helena Zelená Křížová. Šéfredaktorka: Blanka Sobolová, tel. 733 465 035, e-mail: blanka.sobolova@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 10 500 kusů • Datum vydání: 31. 8. 2026 • Distribuce: Renada, s. r. o., Brněnská 1146/30, Žďár nad Sázavou • Tiskne: Integraf, s.r.o. • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Lenka Mašová • Sazba: Lukáš Zvolský • Inzertní příloha: Blanka Sobolová, 733 465 035 • Foto na titulní straně: archiv města

SERIÁL: MĚSTSKÁ ZELEŇ V SOUVISLOSTECH

Stromy a bezpečnost

Kdy je strom riziko – a kdy je rizikem jeho absence? Stromy ve městě ochlazují ulice, dávají stín, zachycují vodu a zlepšují prostředí pro život. Zároveň jsou to živé organismy, které stárnou, a někdy mohou představovat riziko. Smyslem péče proto není odstranit všechna možná rizika, ale včas je rozpoznat a rozumně řešit.

Mnoho defektů, které dnes řešíme u vzrostlých stromů, vzniklo už před desítkami let. Nevhodně založená koruna, problematické větvení nebo poškození kořenů se u mladého stromu dají napravit poměrně snadno a levně.

Pokud se péče zanedbá, problém roste spolu se stromem. Zásah, který by v mládí znamenal odstranění malé větve, může být o třicet let později složitý, drahý a pro strom zatěžující.

Část dnešních problémů je tak vlastně dluhem z minulosti. O to důležitější je pečovat správně o mladé stromy dnes, abychom stejný dluh nepředali další generaci.

Jak se posuzuje bezpečnost stromu?

Odborník sleduje stav kmene, koruny, větvení, větví i kořenového prostoru. Hodnotí například praskliny, dutiny, suché větve, napadení houbami nebo změny náklonu.

Záleží také na tom, kde strom stojí. Jinak se posuzuje strom na okraji parku a jinak strom nad frekventovaným chodníkem nebo dětským hřištěm.

Ani dutina, náklon nebo jiná vada automaticky neznamenají, že strom musí být poká-

cen. Často lze riziko snížit odborným ošetřením. Rozhodnutí ale musí zohlednit také místo, význam stromu, míru rizika a náklady na jeho další péči.

U silně defektních stromů nemusí být vždy rozumné investovat velké prostředky do opakovaných zásahů, které pouze oddalují nevyhnutelné kácení. V některých situacích může být vhodnější strom včas nahradit a peníze investovat do kvalitní nové výsadby a jejího správného zapěstování.

Bezpečnost začíná u kořenů

Důležitá část stromu je ukrytá pod zemí. Kořeny potřebují prostor, vodu a vzduch. Proto nemusí být vždy nejlepším řešením trávník kolem stromu.

Na hodně frekventovaných místech se trávník sešlapává, půda se zhušťuje a trpí tráva i kořeny stromu. Pod vzrostlou korunou bývá navíc málo světla a vody.

Proto se dnes stále více používá kombinace stromu a dlažby. Pod dlažbou se připraví speciální prokořenitelný prostor ze strukturálního substrátu, který zůstává vzdušný, zadržuje vlhkost a umožňuje přivádět ke kořenům srážkovou vodu. Strom tak může mít pod povrchem lepší podmínky, než se na první pohled zdá. Pro člověka je zároveň takový povrch dobře schůdný a snadněji udržitelný.

Starý neznamená nebezpečný

Velký nebo starý strom nemusí být automaticky rizikový. Naopak právě vzrostlé stromy mají ve městě největší význam – dávají nejvíce stínu a nejlépe ochlazují okolí.

To ale neznamená, že každý starý strom musí být zachován za každou cenu. U každého je potřeba zvážit jeho stav, přínos, bezpečnost i perspektivu dalšího života. Smyslem dobré péče je zachovávat hodnotné stromy tam, kde to dává smysl, a současně včas obnovovat ty, které jsou dlouhodobě problematické. Městská zeleň potřebuje nejen péči o staré stromy, ale také průběžnou generační obměnu.

Odpovědnost obce

Úkolem obce, stejně jako každého jiného vlastníka stromu, je stav stromů sledovat, včas reagovat na problémy a peníze na péči využívat účelně. Někdy je správnou cestou ošetření starého stromu, jindy jeho náhrada.

Stejně důležité je investovat do nových výsadeb a jejich péče v prvních letech. Právě tehdy lze s relativně malými náklady ovlivnit, zda z mladého stromu jednou vyroste zdravý, stabilní a dlouhověký jedinec.

V době rychlých klimatických změn je však stále těžší dovést úspěšně strom až do dospělého věku, kdy se naplno využijí jeho benefity. Nejlevnější péče o bezpečný dospělý strom začíná v době, kdy je ještě mladý. A odpovědná péče o městskou zeleň znamená nejen zachovávat minulost, ale také dobře zakládat její budoucnost.

Jiří Hemza
správce zeleně

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Blanka
Sobolová
šéfredaktorka

Nová dálková cyklotrasa

Žďár chce společně s Novým Městem na Moravě, Bystřicí nad Pernštejnem a Nedvědicí koordinovat přípravu důležité dálkové cyklotrasy spojující všechna města. Rada města schválila společné memorandum. Obce chtějí společně postupovat při projektování, majetkoprávní přípravě, hledání financování i při následné realizaci mezinárodní cyklotrasy EuroVelo 4.

Požární přívěs pro hasiče

Žďár uspěl se žádostí o podporu na pořízení nového požární techniky pro městskou jednotku hasičů. Hasiči dostanou nový přívěs pro hašení včetně předepsané výbavy. Projekt počítá s pořízením jednoho nového brzděného požárního přívěsu s hmotností nad 750 kilogramů. Součástí přívěsu bude také vybavení podle stanovených technických podmínek. Nová technika doplní zázemí městské jednotky požární ochrany JPO II a rozšíří její možnosti při zásazích. Projekt je spolufinancován Evropskou unií.

Dotační podpora rozvoje

Do města zamíří podpora z Kraje Vysočina v rámci Fondu Vysočiny na čtyři rozdílné projekty. Vznikne projektová dokumentace k cyklostezce mezi orlovnou a mostem v Kovářově ulici a pro druhou etapu stavebně-technického průzkumu Staré radnice. Další podpora směřuje na rekonstrukci

Stržanovského rybníka a modernizaci autobusové zastávky v Bezručově ulici u pily.

Obnova lesních cest

Dvě lesní cesty se posunuly v přípravě rekonstrukce. Rada města schválila dohodu o poskytnutí dotace na rekonstrukci lesní cesty ke Křiváku, projekt je spolufinancován Evropskou unií a realizován v rámci Strategického plánu SZP. Současně město připravuje rekonstrukci lesní cesty k Radonínu. Rada v červenci schválila zahájení zadávacího řízení na stavební práce, město tedy čeká výběr dodavatele.

Dotace pro zdařilé opravy fasád bytoven

Dotační program na obnovu barevnosti fasád pokračuje. Město podpořilo bytové domy ve Veselské a Revoluční ulici, jedna žádost z Dolní ulice naopak neuspěla. Pro letošek je na program vyčleněno 750 tisíc korun, jmenovně domy dostanou 174 a 84 tisíc korun.

Zázemí pro fotbal a tenis na Bouchalkách

Na Bouchalkách byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce fotbalového stadionu a přilehlých tenisových kurtů. Fotbalové hřiště má nový přírodní trávník, drenážní a zavlažovací systém, tenisová část čtyři obnovené antukové kurty a nové zázemí se šatnami, sprchami, toaletami a sklady.

Součástí projektu je také systém hospodaření s dešťovou vodou. V areálu vznikly tři akumulační nádrže, které pojmu celkem 482 m³ vody a pomohou se závlahou sportovních ploch. "Travnaté hřiště otevřeli sami fotbalisté na konci srpna zápasem s Velkou Bíteší, věřím, že si to všichni užili," shrnuje starosta Martin Mrkos.

Celkové náklady na obnovu a rozšíření sportoviště na Bouchalkách, včetně streetparku, činí 95,7 milionu korun včetně DPH. Město získalo dotaci 40 milionů korun, projekt byl podpořen Krajem Vysočina.

(red)

★ Městské nájemní bydlení

Sázavská blok C

typ bydlení	družstevní a nájemní bydlení
počet bytů	12 bytů
předpoklad dokončení	2029/30
stav	příprava veřejné zakázky

Novoměstská

typ bydlení	dostupné nájemní bydlení
počet bytů	19 bytů
předpoklad dokončení	2028
stav	výběr projektanta a zhotovitele

Dr. Drože

typ bydlení	dostupné nájemní bydlení
počet bytů	24 bytů
předpoklad dokončení	2027
stav	povolování záměru

Bývalá svářečská škola

(náměstí Republiky 139/50)

typ bydlení	dostupné nájemní bydlení
počet bytů	20 bytů
předpoklad dokončení	2029/30
stav	příprava záměru

Hrnčířská - firemní bydlení Mansako

typ bydlení	nájemní bydlení
počet bytů	21 bytů + komerční prostor město (+21 bytů Mansako)
předpoklad dokončení	2028
stav	příprava zahájení stavby

Žižkova

typ bydlení	dostupné nájemní bydlení
počet bytů	32 bytů
předpoklad dokončení	2032
stav	ideový záměr

pozn.: dostupné nájemní bydlení znamená 80 – 90 % tržního nájemného, firemní bydlení jako tržně konkurenceschopné

Cyklopřístřešky v šesti lokalitách jsou hotové

Nově dokončené cyklopřístřešky rozšiřují zázemí pro cyklisty ve městě. Vznikly u polikliniky, u základních škol v ulicích Švermova a Palachova, u městského úřadu, u ZŠ Komenského a u mateřské školy v ulici Veselská. Tady lze kromě kol odstavit i kočárky.

Celkem město vybudovalo šest přístřešků. Náklady projektu jsou necelých šest milionů korun bez DPH. Přístřešky dlouhé od 7 do 13 metrů tvoří pevná ocelová konstrukce. Stěny i střecha jsou ze speciálního bezpečnostního skla, které je odolné proti poškození i povětrnostním vlivům. Součástí přístřešků jsou stojany pro odstavení kol. „Jenom cyklostezky nestačí. Aby kolo bylo plnohodnotnou alternativou k autům, potřebují cyklisté i odpovídající doprovodnou infrastrukturu. Cyklopřístřešky jsou jednou z nich,“ říká starosta Martin Mrkos.

(red)

Jak postupuje projekt Senior Resort Okružní?

Ve Žďáře se rodí projekt, který má rozšířit možnosti bydlení pro starší spoluobčany. Senior Resort Okružní připravovaný společností BDSO Žďár s. r. o. ve spolupráci s městem má nabídnout 84 nových bytů se službami, které mají jejich obyvatelům umožnit zachovat si co nejdéle samostatnost a aktivní život v komunitě.

Projekt má za sebou další krok – jsou vydána veškerá vyjádření dotčených orgánů a v rámci povolenáčního procesu bylo vydáno rozhodnutí o povolení záměru. Záměr je v souladu s platným územním plánem. Proti vydanému rozhodnutí bylo podáno odvolání a nyní probíhá odvolací řízení, v němž příslušný správní orgán přezkoumá rozhodnutí a vypořádá vznesené námítky.

Podle společnosti BDSO se v souvislosti s projektem na sociálních sítích objevují také nepřesné či zavádějící informace, které mohou vyvolávat nejasnosti ohledně jeho podoby a aktuálního stavu. Pro ověření informací proto BDSO doporučuje vycházet z oficiálních podkladů k projektu.

Zástupci společnosti BDSO věří, že se povolenáčí proces podaří dokončit bez zásadního dopadu na plánovaný harmonogram. Jeho případné prodloužení však může ovlivnit také ekonomickou stránku projektu, protože ceny stavebních prací a materiálů se v čase mění. Podle údajů ČSÚ se ceny stavebních prací jen za posledních šest měsíců zvýšily o bezmála pět procent.

Pokud by se zahájení stavby posunulo a stavební náklady dále rostly, mohlo by se jejich zvýšení promítnout do výsledné ceny bytových jednotek, a tím také do nákladů budoucích družstevníků. Zahájení demolice stávajícího objektu a následné výstavby Senior Resortu je aktuálně plánováno na začátek roku 2027. Zájemci o bydlení si mohou vybrané jednotky už nyní rezervovat na webových stránkách www.resortokruzni.cz.

Odpověď na společenskou potřebu
Senior Resort je projektem družstevního bydlení určeného seniorům, lidem se zdravotním omezením, kteří zatím nepotřebují plnou lékařskou asistenci, i zájemcům starším 50 let, kteří se chtějí připravit na budoucnost. Vedle bydlení má nabídnout také služby a zázemí pro společné aktivity.

Projekt reaguje také na postupné stárnutí populace a očekávaný růst počtu lidí v důchodovém věku v následujících desetiletích, kdy do důchodu půjde nemalý počet tzv. „Husákových dětí“. Cílem tohoto typu bydlení je umožnit obyvatelům zůstat co nejdéle samostatnými a současně mít potřebné služby v dostupné vzdálenosti.

Za projektem stojí společnost BDSO, která se dlouhodobě věnuje družstevnímu a seniorskému bydlení. Působí také jako poradce ministerstva pro místní rozvoj a podílí se na tvorbě legislativy a koncepce státního rozvoje v této oblasti. Senior Resort Okružní proto od počátku vychází ze zkušeností s obdobnými projekty a z potřeb budoucích obyvatel i města.

Milan Pavlišťák
BDSO

Centrum, Průmyslovku, Libušín a Přednádraží čekají změny

Pokračují přípravy změn parkování a organizace dopravy v části města. Aktuálně probíhá výběrové řízení na dodavatele dopravního značení. Pokud vše půjde podle plánu, mohlo by se s osazováním značek a vyznačováním parkovacích míst začít na podzim.

Cílem je především zklidnit dopravu, zpřehlednit parkování a zároveň zachovat co největší kapacitu stání. Ve většině řešených oblastí vzniknou zóny s maximální rychlostí 30 km/h (ne na hlavních tazích), kde bude možné stát pouze na vyznačených místech. Projekt omezuje nadbytečné svislé značky a větší roli dostane vodorovné značení.

Sdílená kola? Chovejme se ohleduplně

Sdílená kola jsou funkční a přinášejí hodnotu jen do té míry, do jaké se k nim ohleduplně chovají jejich uživatelé. Každý, kdo si kolo půjčí, může jednoduše svým chováním přispět k tomu, aby systém dobře sloužil všem.

Důležité je aktivně hlásit závady. Právě díky zpětné vazbě od uživatelů se mohou kola průběžně opravovat a obměňovat, aby vozový park zůstal kvalitní a spolehlivý.

Stejně důležité je také zodpovědné parkování. Kola, prosím, odkládejte vždy kolmo na piktogram a ukládejte je vedle sebe, nikoli chaoticky přes sebe nebo napříč prostorem. Tam, kde na piktogram navazuje zeleň, parkujte kolo celým objemem na trávě. Uspořádaně zaparkovaná kola působí ve veřejném prostoru čistě a přirozeně. Naopak nepořádek a chaoticky odložená kola kvalitu veřejného prostoru zbytečně snižují. Ohleduplnost každého je proto důležitou součástí toho, aby sdílená kola byla skutečným přínosem pro město i jeho obyvatele.

(red)

(red)

Technika nekončí ve škole. Active má kroužky pro malé i velké

Postavit vlastní model, naprogramovat robota, vytvořit výrobek na 3D tiskárně nebo zjistit, co se skrývá uvnitř elektrických přístrojů. Active – středisko volného času nabízí ve školním roce 2026/2027 řadu technických a řemeslných kroužků, ve kterých si děti mohou techniku především samy vyzkoušet.

Nabídka navazuje na dlouhodobou snahu města podporovat technické vzdělávání a ukazovat dětem, že technika není jen o teorii. Důležitou roli hraje především vlastní zkušenost, tvoření, experimentování a hledání řešení. Některé z technicky zaměřených kroužků navíc Active pořádá ve spolupráci s místními firmami. Děti tak mohou poznávat techniku nejen ve středisku volného času, ale také v prostředí skutečné

výroby a setkat se s lidmi, kteří se technickým oborům věnují profesně.

Pro mladší děti je určen například Technoklubík, kde prostřednictvím stavebnic, pokusů a praktických úkolů objevují svět techniky, mechaniky a konstrukcí. Podobně funguje Technická laboratoř, která propojuje stavění, objevování a řešení technických úloh a rozvíjí manuální zručnost, logické myšlení i fantazii.

Starší děti mohou zaměřit třeba na Dřevo a elektrohrátky. Naučí se řezat, brousit a vrtat, sestavovat vlastní výrobky a zároveň nahlédnou do základů elektrotechniky a pájení. Moderní technologie pak zastupuje 3D tisk, při kterém si účastníci vyzkouší 3D modelování, práci s tiskárnou

V oblasti kolem Veselské ulice se zavede přednost zprava a projekt zde počítá i s parkovacími pásy a výhybnami pro protijedoucí vozidla.

Část stání před poliklinikou bude určena pro krátkodobé parkování maximálně na tři hodiny, centrální parkoviště se dočká lepší organizace. V oblasti mezi Neumannovou, Novoměstskou, Nerudovou a Švermovou projekt umožní cyklistům jízdu v protisměru ve Vančurově ulici a v několika ulicích omezí vjezd nákladních vozidel nad 3,5 tuny.

(red)

Do školy bezpečně: kudy projít Brodskou a Komenského

Začátek školního roku znovu zvýší ranní provoz v okolí škol. Připravili jsme proto doporučené pěší trasy pro děti a studenty v oblasti Brodské a Komenského ulice, vše najdete přehledně na obrázku.

Děti a studenti, kteří přijdou autobusem a vystoupí na nové zastávce v Brodské ulici, by se měli vrátit přibližně 20 metrů zpět k novému světelně řízenému přechodu. Po něm bezpečně přejdou Brodskou a dál mohou pokračovat směrem ke školám v Komenského ulici.

Žáci 2. a 3. ZŠ zamíří přímo ke vstupům do škol, studenti Biskupského gymnázia a Střední školy obchodní a služeb SČMSD mohou využít navazující pěší trasu vedenou vnitřní a zadní částí školského areálu. Ta omezuje kontakt s ranním automobilovým provozem.

U bývalé pošty už není přechod

Důležitá změna čeká děti, které byly zvyklé přecházet Brodskou u bývalé pošty. Původní přechod nahradilo pouze místo pro přecházení. Městská policie proto zejména dětem doporučuje využít nový světelně řízený přechod, který nabízí pro překonání frekventované Brodské přehlednější variantu.

Město zrekonstruuje dva bytové domy s pečovatelskou službou

Domy s pečovatelskou službou v Libušínské ulici č. 11 a 13 čeká potřebná rekonstrukce. Stavební práce by měly začít do konce letošního roku. Oba objekty čeká zateplení, výměna oken a nové lodžie, dům č. 13 dostane také fotovoltaickou elektrárnu.

Rekonstrukce začne objektem Libušínská 13, a to především kvůli zatékání do střechy. Právě zde projekt počítá i s rekonstrukcí střešního pláště a úpravami výtahových nástaveb.

Na Klafaru se začne rodit park, stavba odstartovala

Město předalo staveniště budoucího městského parku Klafar. Stavební práce na ploše při Sázavské ulici začnou v září, hotovo má být podle smlouvy v srpnu příštího roku. Náklady na úpravu víc než dvou hektarového území dosáhnou téměř 45 milionů, téměř 23 milionů korun pokryje evropská dotace.

Rozlehlé, dosud volné území na Klafaru mezi bytovou zástavbou a silnicí se začne měnit v nový městský park. Město předalo koncem srpna staveniště společnosti Skanska. Náklady budou necelých 45 milionů korun s DPH, víc než polovinu, tzn. téměř 23 milionů, pokryje evropská dotace. Za návrhem stojí společnost Atrégia.

Park vznikne na ploše o rozloze přibližně 2,4 hektaru při Sázavské ulici. Území už v minu-

Z Klafaru vede klidnější cesta

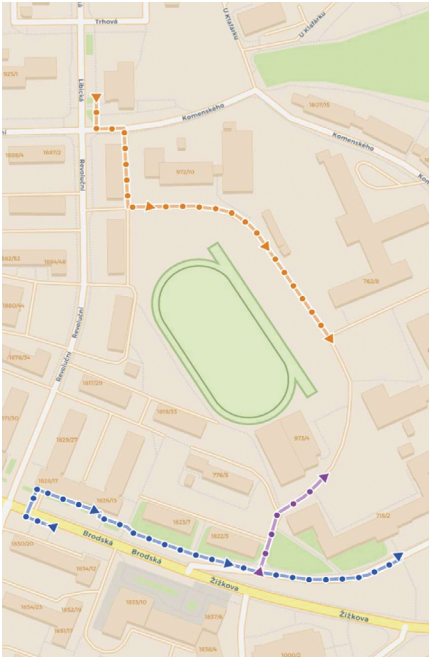
Doporučená trasa počítá také s dětmi a studenty přicházejícími pěšky ze sídliště Klafar. Vede je přes bezpečnější pěší propojení a dále prostorem školní ulice tak, aby se pokud možno vyhnuli místům s největším ranním provozem. Městská policie doporučuje rodičům, aby si především s mladšími dětmi trasu předem prošli a upozornili je na změny.

Školní ulice fungují u všech městských ZŠ

Školní ulice už fungují u všech městských základních škol ve Žďáře. V době ranního příchodu dětí omezují automobilovou dopravu bezprostředně před školami a vytvářejí klidnější prostor pro pěší. Dosavadní zkušenosti ukazují, že se tento princip osvědčil. Nejnovější školní ulici město zavedlo právě v Komenského ulici. Její fungování nyní dál sleduje a vyhodnocuje zpětnou vazbu, aby režim v praxi fungoval co nejlépe.

V září raději o pár minut dřív

První týdný školního roku bývají v okolí škol nejrušnější. Děti si zvykají na nové trasy, rodiče na změněnou organizaci dopravy a do ulic se po prázdninách vrací plný provoz. Vyplatí se proto vyrazit o několik minut dříve, držet se doporučených tras

v přiloženém obrázku a respektovat režim školních ulic.

(red)

(red)

Na ploché střeše domu Libušínská 13 vznikne také fotovoltaika. Současně se upraví střešní konstrukce, odvětrání i hromosvod. Po dokončení budou okolní zpevněné a zatravněné plochy budou uvedeny do bezvadného stavu.

Aktuálně musí město vybrat dodavatele. Pokud příprava proběhne podle plánu, práce by mohly začít ve čtvrtém čtvrtletí.

(red)

(red)

částí projektu. Svažitý terén v minulosti při silných deštích čelil splachování půdy z okolních polí. Proto vzniknou také dva protlaky pod silnicí. Pokud vodní plochy při přívalových deštích svou kapacitu naplní, bude moci přebytečná voda bezpečně odtéct směrem k řece Sázavě.

Práce začnou letos v září a podle předpokládaného harmonogramu skončí v srpnu 2027. Projekt Revitalizace veřejného prostranství města Žďar nad Sázavou je spolufinancován Evropskou unií."

(red)

Jak se promění okolí Domu kultury? Přijďte na setkání s architekty

Město zve veřejnost na druhé setkání k plánované rekonstrukci okolí Domu kultury. Uskuteční se 8. září od 17.30 hodin přímo v Domě kultury. Tentokrát představí projekt v jeho aktuální podobě a nabídne prostor pro dotazy.

Město plánuje proměnit více než hektarový prostor kolem Domu kultury. Před budovou má vzniknout reprezentativní dlážděná plocha s vodním prvkem, pítky, novým schodištěm, rozmanitou zelení a bezbariérovým přístupem. Za Domem kultury bude mít prostor přírodnější charakter, nabídne lepší propojení s řekou, pobytové schody, trávník i prvky pro děti a hravě dospělé. Součástí návrhu je také letní kulturní scéna s jevištěm a hledištěm pro dvě až tři stovky diváků.

První setkání dalo veřejnosti možnost seznámit se s připravovanou proměnou prostoru a vznést k projektu své připomínky. Teď představí projekt v jeho aktuální podobě.

Obyvatelé se dozvědí, jak má okolí Domu kultury po rekonstrukci vypadat a jak projekt pracuje s jednotlivými částmi veřejného prostoru. Součástí programu bude také prostor pro dotazy veřejnosti a jejich zodpovězení.

Setkání se uskuteční 8. září od 17.30 v Domě kultury. Těšíme se na všechny, které budoucí podoba této části Žďáru zajímá.

(red)

Vyříd'te si věci z domova. Portál občana nabízí další služby

Stále více úředních záležitostí je možné vyřídit pohodlně on-line. Portál občana města Žďáru nad Sázavou se postupně rozšiřuje a nově nabízí také on-line žádost o vyjádření k existenci sítí, agendu sociální péče nebo žádosti o dar na hroby.

Výraznou výhodu přináší například v dopravních agendách. Řadu věcí si lidé mohou vyřídit elektronicky a na úřadě si potom pouze vyzvednout hotový doklad nebo značku. U některých úkonů je navíc možné využít i doručení mimo úřad, například řidičský průkaz si lze nechat poslat do výdejního boxu. Klienti, kteří podání vyřídí elektronicky, mají zároveň slevu 20 % ze správního poplatku.

U vydání řidičského průkazu má úřad navíc u všech přepážek nastavenou prioritu. Samotné vydání hotového průkazu zabere přibližně dvě minuty, a klient tak nemusí zbytečně čekat dlouhou dobu na krátký úkon.

Portál občana je určený všem, kteří chtějí své záležitosti řešit rychleji, přehledněji a bez zbytečného papírování. Stačí se přihlásit, vybrat konkrétní službu a postupovat podle pokynů. Nabídka služeb se bude dále rozšiřovat podle toho, co lidé nejčastěji potřebují.

(red)

Exhibice a zábava pro celou rodinu. Užijte si streetpark!

Nový Streetpark ve Žďáře nad Sázavou se slavnostně otevře ve čtvrtek 17. září. Program začne v 15.00 hodin a potrvá do 19.00 hodin. Návštěvníci si budou moci projít celý areál, seznámit se s jednotlivými sportovišti a řadu z nich si také sami vyzkoušet.

Slavnostní zahájení je naplánováno na 15.30 hodin za účasti zástupců města

Žďáru nad Sázavou a Kraje Vysočina. Od 16.00 hodin bude následovat sportovní program. Návštěvníci se mohou těšit na exhibice ve skateparku, na pumptracku, v parkourové části, ve fitparku i ve fingerboardové zóně. Ukázky se budou během odpoledne opakovat a zájemci si budou moci jednotlivá sportoviště také sami vyzkoušet.

Součástí programu bude rovněž streetballová zóna, kterou připravují zástupci basketbalového klubu Vlci Žďár nad Sázavou. O příjemnou atmosféru se během celého odpoledne postará moderátor, DJ a nabídka občerstvení. Projekt byl podpořen z Fondu Vysočiny.

(red)

Nové koše, vzdělávání i příprava Re-use centra, to jsou novinky z odpadového hospodářství města

Město pokračuje v aktivitách zaměřených na zkvalitňování odpadového hospodářství, čistotu veřejného prostoru i podporu ekologického chování obyvatel. V následujících týdnech a měsících nás čeká několik novinek i zajímavých akcí.

Byla úspěšně dokončena čtvrtá etapa výměny odpadkových košů ve městě. V rámci této etapy přibýlo ve městě nově čtyřicet jednokošů a pět dvojkošů určených pro třídění plastů a smíšeného komunálního odpadu. Nové koše byly umístěny především v oblasti Nádraží, v části ulice Strojírenská a také na dalších místech, která byla vytýpována na základě podnětů občanů i zkušeností pracovníků z terénu. Modernizace mobiliáře přispívá nejen ke zlepšení vzhledu veřejného prostoru, ale také k pohodlnějšímu třídění odpadu.

Multikomoditní sběr - jednodušší třídění
Připomínáme, že od letošního roku do žlutých kontejnerů na plasty lze kromě plastových obalů a nápojových kartonů ukládat i kovové obaly, například plechovky od nápojů či konzerv. Systém multikomoditního sběru zjednodušuje třídění a přispívá ke zvýšení množství vytrříděných surovin. Čistá stanoviště kontejnerů

Letos v červnu proběhlo zametání všech stanovišť pod kontejnery a zároveň důkladné umytí kontejnerů typu zvon na separované odpady. Pravidelná údržba pomáhá udržovat sběrná místa čistá a příjemnější.

Výdej kompostérů, tašek i bio kyblíků
Občanům zapsaným v pořadníku jsme vydali dalších deset domácích kompostérů, které pomohou s ekologickým zpracováním biologicky rozložitelného odpadu přímo na zahradách. Do pořadníku pro výdej v dalších letech se lze stále zapsat.

Od 14. září budou na Městském úřadě k dostání také sady tašek na tříděný odpad a kyblíky na bioodpad.

pad a kyblíky na bioodpad. Pro občany je připraveno celkem 1 000 tašek a 1 000 kyblíků. Nárok na tašku a kyblík má po předložení občanského průkazu s trvalým bydlištěm ve Žďáře nad Sázavou a v místních částech každá jedna domácnost, která v loňském roce tuto nabídku nevyužila. Věříme, že tyto pomůcky usnadní třídění odpadů přímo v domácnostech a podpoří další rozvoj správných návyků při nakládání s odpady.

Děti se učí, co se děje s odpady
Velký důraz klademe také na vzdělávání nejmladší generace. Ve dnech 30. září a 1. října se v místním kině uskuteční vzdělávací talkshow ve spolupráci s EKO-KOM určená pro žáky druhého stupně základních škol a studenty víceletých gymnázií. Interaktivní program dětem přiblíží správné třídění odpadů, recyklaci i význam šetrného přístupu k životnímu prostředí.

Žáci 1. stupně základních škol se každoročně účastní exkurze na sběrný dvůr ve Žďáře nad Sázavou a na skládku v Ronově nad Sázavou. Zde se seznámí s tím, jak probíhá třídění, zpracování a ukládání odpadů, a mohou si na vlastní oči prohlédnout cestu odpadu od jeho vyhození až po další využití nebo konečné odstranění. Letos tuto možnost využili žáci ZŠ Komenského 2 a ZŠ Palachova i se svými učiteli.

Re-use centrum před startem
V současné době vrcholí práce na novém Re-use centru, jehož otevření je plánováno na začátek října. Centrum nabídne možnost předat věci, které jsou stále funkční, ale jejich původní majitelé je již nevyužijí. Tyto předměty tak dostanou druhou šanci a poslouží dalším zájemcům. Re-use centrum pomůže omezit množství vznikajícího odpadu a podpoří princip opětovného využívání věcí. Zároveň také sníží množství odpadů ukládaných na skládku a tím i finanční prostředky města. Podrobnosti o Re-use centru přinese další číslo Zpravodaje.

Přijďte na zářijový swap věcí

V pátek 18. září od 14.00 do 18.00 se na náměstí Republiky uskuteční akce s názvem Cirkulárka aneb swap věcí. Akce nabídne kromě kultury a dílniček pro děti hlavně možnost přinést věci, které už nepotřebujete a naopak si vzít to, co by se vám hodilo. Noste jenom funkční a použitelné věci, které byste věnovali přátelům. Zbytek poslouží jako první várka věcí do Re-use centra.

Přinést je možné vybavení domácnosti, dekorace a bytové doplňky, hračky (vyjma textilní), kočárky a potřeby pro děti, knihy a sportovní vybavení. Nepřijímáme oblečení, elektro, velký nebo polstrovaný nábytek a rozměrné věci. I tímto způsobem lze předcházet vzniku odpadu a podpořit udržitelnější způsob života.

Pokračuje dláždění stanovišť kontejnerů
Město pokračuje také v postupné úpravě stanovišť pro kontejnery na tříděný odpad. V letošním roce položíme novou zámkovou dlažbu na stanovištích v ulici Bratří Čapků a ulici Rybářská. Úprava zpevněných ploch přispěje k lepšímu vzhledu stanovišť, usnadní jejich údržbu a zvýší komfort při využívání kontejnerů.

S obnovou stanovišť město pokračuje systematicky každý rok a postupně tak modernizuje jednotlivá místa pro sběr tříděného odpadu. Stejně jako většina letošních akcí v oblasti odpadového hospodářství je i tato investice realizována za finanční podpory Kraje Vysočina.

Informace k podzemnímu úklidu
Od letoška nebude probíhat mobilní podzemní úklid, zůstane jen jarní termín. Prosíme proto občany, aby využili sběrný dvůr nebo velkoobjemové kontejnery na bio.

Děkujeme všem!

Šárka Lapčáková
OMKS

Žďár má novou městskou architektku

Město Žďár nad Sázavou mění městského architekta. Od 1. září nastupuje na tuto pozici Andrea Rampasová. Pochází ze Šumperka, v současnosti působí jako městská architektka ve Valašském Meziříčí a profesně je spojena také s významným českým architektonickým studiem Chybík+Křištof, jehož rukopis můžeme znát například z návrhu Horácké multifunkční arény v Jihlavě.

„Pozice městského architekta je pro rozvoj města velmi důležitá a jsem rád, že se nám podařilo vybrat právě Andreu Rampasovou. Vedle její odbornosti a profesních zkušeností oceňuji především její předpoklady

pro komunikaci s veřejností, schopnost naslouchat a vnímat potřeby lidí, kteří ve městě žijí. Právě to považuji u městského architekta za jednu z klíčových vlastností.

Zároveň bych ale chtěl poděkovat také končícímu městskému architektovi Zbyňku Ryškovi. Za dobu svého působení odvedl ve Žďáře velký kus práce a za to mu patří mé poděkování. Do výběrového řízení na pozici městského architekta Žďáru nad Sázavou se přihlásilo deset kandidátů. I to podle mě potvrzuje, že je Žďár odbornou obcí vnímán jako město, které se systematicky a kvalitně věnuje veřejnému prostoru a urbanistickému rozvoji. Zároveň je pro

odborníky profesně zajímavé podílet se na jeho dalším utváření ve prospěch jeho obyvatel. Myslím si, že našemu městu bude na pozici městské architektky žena slušet. Andrea Rampasová má podle mě nejen potřebnou odbornost a zkušenosti, ale také schopnost komunikovat, naslouchat a hledat řešení společně s lidmi. A právě to od městského architekta očekávám,“ komentuje změnu starosta Martin Mrkos. Rozhovor s novou městskou architektkou přinese v příštím čísle Žďárského zpravodaje.

(red)

Odhalte tajemství městského úřadu během Dne otevřených dveří

Městský úřad znáte z vyřizování úředních záležitostí, tentokrát vás ale čeká jiný důvod k návštěvě. V pátek 11. září se od 13 do 18 hodin toto místo promění v detektivní základnu plnou úkolů a překvapení.

Pro děti i dospělé budou připraveny různorodé aktivity. Vydáme se po stopách záhad a plnění úkolů na jednotlivých stanovištích. Připraveno bude například psaní husím brkem, odhalení tajemství Braillova písma, prověření vašich znalostí jízdního kola a dopravních pravidel nebo pátrání po padělaných bankovkách a mincích. Chybět ne-

budou zajímavosti z městské historie nebo ze životního prostředí.

Na své si přijdou i ti nejmenší. Venku na ně bude čekat skákačí hrad, ukázka hasičské techniky a za příznivého počasí také ukázka létání s dronem. Zajímavosti a úkoly budou připraveny v celé budově, takže se při pátrání podíváte možná i do míst, kde jste ještě nebyli. O občerstvení se postará bufet přímo v budově městského úřadu. Přijďte si užít odpoledne plně objevování, zábavy a malého detektivního dobrodružství.

(red)

Kronika města Žďáru nad Sázavou

Aktuální počet obyvatel

Město Žďár nad Sázavou mělo ke dni 19. srpna 2026 celkem 19 179 občanů ČR přihlášených k trvalému pobytu.

Statistika: červen 2026 - 19 214, květen 2026 - 19 230, duben 2026 - 19 261, březen 2026 - 19 285, únor 2026 - 19 532, leden 2026- 19 358, prosinec 2025 - 19 371, listopad 2025 - 19 397, říjen 2025 - 19 405, září 2025 - 19 414 srpen 2025 - 19 440

Narozené děti

Sofie Zelenková	2. 12. 2025	ZR 1
Amélie Kratochvílová	19. 12. 2025	ZR 7
Lukáš Volf	29. 4. 2026	ZR 6
Natálie Koudelová	11. 5. 2026	ZR 1
Linda Mazáčová	31. 5. 2026	ZR 1

Otakar Michálek	10. 6. 2026	ZR 5
Melánie Pavlíčková	6. 7. 2026	ZR 8
Denisa Kloudová	10. 7. 2026	ZR 1

*Narodilo se vám děťátko? Pokud chcete tuhle radostnou novinu zveřejnit ve Žďárském zpravodaji nebo se zúčastnit vítání občánků, přihlaste se prostřednictvím jednoduchého formuláře na webu města.

Životní jubilea v září 2026

+ dodatečně v červenci a srpnu 2026

Oldřich Poul	4. 7.	80 let	ZR 1
Marie Doležalová	7. 7.	90 let	ZR 7
Zdeňka Kučerová	15. 7.	92 let	ZR 1
Bohumila Librová	30. 7.	80 let	ZR 5
Ludvík Seidl	25. 8.	90 let	ZR 7
Ludmila Stahlová	1. 9.	80 let	ZR 6

Ztráty a nálezy

Finanční odbor městského úřadu oznamuje, že na ztráty a nálezy byly od 11. června do 10. srpna předány následující nálezy:

Ztraceno | nalezeno:

★ Klíč od vozu | Farská humna

★ Karta ZDAR | na náměstí Republiky

★ Peněženka bez dokladů | na Libušíně

★ Náramek | na MěÚ

★ Mobilní telefon | na ul. Revoluční

★ Jízdní kolo | na ul. Malá

★ Finanční hotovost | v prodejně DM

★ Svazek klíčů | za Žďasem

★ Platební karta | na ul. Polní

★ Svazek klíčů | u kovošrotu

★ Dioptrické brýle | na náměstí Republiky

★ Mobilní telefon | u zimního stadionu

★ Svazek klíčů | u ČSOB

★ Mobilní telefon | na ul. Haškova

★ Otevírač na vrata | u kašny

★ Mobilní telefon | Farská humna

★ Svazek klíčů | ZR3

Bližší informace poskytne Alena Benešová tel.: 566 688 146, e-mail: alena.benesova@zdarns.cz nebo osobně v kanceláři finančního odboru.

Rozloučení s Miroslavem Šabartem

Žďár nad Sázavou se loučí s Miroslavem Šabartem, dlouholetým představitelem společnosti ŽĐAS, zastupitelem města a osobností spojenou s českým strojírenstvím.

Miroslav Šabart spojil svůj profesní život se společností ŽĐAS, do které nastoupil v roce 1985. Postupně prošel odbornými i manažerskými pozicemi a později působil jako její generální ředitel a místopředseda představenstva. Svě zkušenosti uplatňoval také jako prezident a předseda představenstva Svazu strojírenské technologie a jako člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy České republiky.

Vedle profesního působení se zapojil také do veřejného života ve Žďáře nad Sázavou. V roce 2022 se stal členem zastupitelstva města Žďáru nad Sázavou. Do své práce přinášel zkušenosti z průmyslového prostředí a podílel se na rozhodování o dalším rozvoji města.

Jeho jméno zůstane spojeno především se žďárským strojírenstvím, společností ŽĐAS a v posledních letech také s prací městského zastupitelstva.

Čest jeho památce.

(red)

Jak se mění závislosti napříč generacemi? Přijďte se podívat do Spektra

Pracovníci Kontaktního a poradenského centra Kolping, Adiktologické ambulance Kolping a Centra primární prevence Spektrum zvou veřejnost na Den otevřených dveří, který se uskuteční v pondělí 21. září od 11 do 17 hodin v zelené budově Spektra pod kinem v Žižkově ulici ve Žďáře nad Sázavou.

Návštěvníci si budou moci projít interaktivní tematická stanoviště zaměřená na různé životní etapy člověka. Dozvědí se například, jak mají rozpoznat varovné signály závis-

losti u dětí, jak vést citlivý rozhovor s dospívajícím, co prožívají lidé se závislostí a jejich blízcí nebo jaké životní situace mohou ovlivňovat psychické zdraví seniorů.

Závislost se různě projevuje v jednotlivých obdobích života. Jinou podobu může mít u dítěte, které se učí zvládat emoce, jinou u dospívajícího hledajícího své místo mezi vrstevníky, jinou u dospělého nesoucího odpovědnost za rodinu a práci a jinou u seniora, kterého může trápit osamělost, ztráta zdraví nebo životních jistot. Každá životní

etapa přináší své výzvy, ale všechny spojuje potřeba porozumění, bezpečí a podpory.

Akce je určena rodičům, prarodičům, pedagogům, studentům, odborníkům i veřejnosti. Zájemci se mohou seznámit s nabízenými službami, setkat se s pracovníky jednotlivých programů a získat informace o možnostech pomoci lidem ohroženým závislostním chováním.

Vstup je zdarma.

*Veronika Malíková
Kontaktní a poradenské centrum Kolping*

Děti z nízkoprahu si vyzkouší paletu kroužků

Již třetím rokem pořádá Active SVČ volnočasový kroužek pro děti z nízkoprahového centra ESKO. Za jeho vznikem stojí Lucie Chromá, která projekt od začátku koordinuje a hledá možnosti, jak dětem přiblížit pestrout nabídku zájmových aktivit.

V minulém školním roce jsme se snažili navázat spolupráci také s Azylovým domem a nízkoprahovým centrem Ponorka. Prostřednictvím terénní pracovnice Azylového domu se do kroužku nově zapojily dvě děti. Jednání proběhla také s nízkoprahovým centrem Ponorka, ke spolu-

práci však v tomto školním roce nakonec nedošlo.

Od října do května se děti scházejí jednou za čtrnáct dní. Každé setkání je věnováno jiné činnosti a vede jej lektor příslušného kroužku. Děti si během roku vyzkouší například keramiku a další výtvarné techniky, stavění z LEGO stavebnic, dramatické hry, dřevohrátky i nejrůznější sportovní aktivity. Díky tomu poznávají prostředí střediska volného času i jednotlivé kroužky, do kterých se mohou v budoucnu zapojit.

Hlavním cílem projektu je nabídnout dětem bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času, podpořit jejich samostatnost, spolupráci i zdravé sebevědomí. Stejně důležité je umožnit jim zažít nové věci, které by pro ně jinak nemusely být snadno dostupné.

Poděkování patří všem lektorům a zaměstnancům Active SVČ, kteří se na projektu podílejí a svým přístupem pomáhají vytvářet prostředí, kam se děti rády vracejí.

*Veronika Robotková
Active SVČ*

Bez práce nejsou koláče. A vlastně ani maty

Dívčí šach ve Žďáře získává nové hráčky. Trenérka Petra Fišerová vede v Active osm dívek, které se učí první tahy, zdokonalují taktiku a postupně sbírají zkušenosti také na turnajích. Kroužek přijímá další zájemkyně i bez předchozí šachové praxe.

Ještě před několika lety patřily dívky za žďárskou šachovnicí spíš k výjimkám. Petra Fišerová to zná z vlastní zkušenosti. Když jako malá navštěvovala šachový kroužek, bývala v něm jedinou dívkou. Před dvěma lety proto v Active pomohla otevřít čistě dívčí skupinu a ujala se jejího vedení.

Dnes se v kroužku schází osm hráček. Každý čtvrtek v Active v Horní ulici trénují partie, řeší šachové úlohy a učí se přemýšlet několik tahů dopředu. Fišerová program doplňuje i odlehčenějšími aktivitami, protože podle ní nejde jen o výsledky, ale také o to, aby děti hra bavila.

Dívky nezůstávají pouze u tréninkových partií. Pravidelně vyrážejí na turnaje Ligy Vysočiny mládeže. V seriálu osmi turnajů v uplynulé sezoně vyhrála Štěpánka Lorenková kategorii D8, druhá skončila Muslimka Usmanova. Laura Kubáková zvítězila v ka-

tegorii D12 a Aneta Vašková obsadila třetí místo v D14. „Za povedené výsledky bývá odměna – nejčastěji pizza nebo něco sladkého. Bez práce nejsou koláče. A vlastně ani maty,“ říká s úsměvem Fišerová.

Kroužek funguje od října do května a nové hráčky může přijmout i v průběhu školního roku. Zkušenosti nejsou podmínkou. Žďárský šachový oddíl má aktuálně 57 členů, z toho 19 mládežníků. Vedle sedmi trenérů v něm působí také osm rozhodčích.

Fišar Josef, předseda ŠO TJ Žďár n.S.

Žďárská atletika bude slavit 70 let

V prvním čísle zpravodaje atletického oddílu Žďárská královna ročník 1987 píše předseda oddílu Jaroslav Fejt: „Byl jsem u zrodu našeho atletického oddílu, když se skupina nadšenců a vyznavačů královny sportu sešla v březnu 1957 na stadioně za sokolovnou a rozhodla se založit atletický oddíl ve Žďáře nad Sázavou. Nebylo to nikterak lehké, začínali jsme s prázdnými rukama, bez větší finanční podpory, ale zato s chutí a s cílem, aby i ve Žďáře nad Sázavou zapustila královna sportu své kořeny natrvalo.“

V roce 2027 oslaví žďárská atletika 70 let své existence. Přestože oddíl prošel i obdobími útlumu, podařilo se jeho činnost vždy obnovit a navázat na předchozí úspěchy. Za sedm desetiletí vychoval řadu reprezentantů, mistrů republiky i krajských přeborníků a přivedl ke sportu stovky dětí. Na rozvoji oddílu se významně podíleli Omiros Feriadis, Ivo Šimurda, Alois Holemář, Pavel Červinka, Karel Stárek, Radek Pohanka, Petr Forman, Luboš Straka a mnoho dalších trenérů a funkcionářů. První atletické závody a tréninky se konaly na škvárové dráze za sokolovnou, kterou atleti původně sdíleli s fotbalisty. Později získali celý areál pro vlastní činnost a postupně jej zvelebovali. Za neúspěšnější období žďárské atletiky jsou považována léta 1975–1980, kdy oddíl získal řadu medailí na krajských přeborech i mistrovstvích ČSR a ČSSR. Výrazné se tehdy prosadily především Yvona Tichopádová, Marta Kadlecová a Jiřina Urbánková. Mezi tradiční pořádané závody patřily Memoriál Jana Kalase, Běh o Vázu Vysočiny a Memoriál Omirose Feriade, které po řadu let patřily k významným atletickým akcím na Vysočině.

Mezi neúspěšnější odchovankyně žďárské atletiky patří především Kristiina Mäki, bývalá svěřenkyně Petra Formana. Česká reprezentantka a několikanásobná držitelka národních rekordů dodnes patří k předním běžkyním na středních i delších tratích. Výraznou stopu zanechala také bývalá reprezentantka a mistryně České republiky Lenka Švaňhalová (dnes Formanová), která působí jako trenérka žďárského oddílu společně s bývalou extraligovou sprinterkou Markétou Kesnerovou Pohankovou.

V porevolučním období se dařilo také Renatě Strakové Vránkové a Iloně Tlustošové Jílkové. V historických českých i krajských rekordních tabulkách mají své místo vedle Lenky Formanové také výškařka Yvona Tichopádová, svěřenkyně Iva Šimurdy. Historii Atletického oddílu TJ Žďár nad Sázavou se chceme věnovat podrobněji v některém z příštích článků. Budeme rádi, pokud nám bývají i současní členové oddílu zapůjčí fotografie, výsledky nebo vzpomínky, které pomohou co nejlépe zmapovat sedmdesátiletou historii žďárské atletiky.

Jak je na tom žďárská atletika dnes? Období let 2018–2026 patří k neúspěšnějším v novodobé historii oddílu. Každoročně procházejí atletickou přípravkou desítky dětí, které

získávají základy pohybové všestrannosti. Tréninky jsou zaměřeny na rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly i koordinace a zároveň vedou děti k dlouhodobému vztahu ke sportu. V současnosti má Atletický oddíl TJ Žďár nad Sázavou necelých 60 registrovaných členů. O trénink mládeže se starají Markéta Pohanková, Pavla Prokopová, Klára Ptáčková, Jitka Krhovská a Lenka Formanová, předsedou oddílu je Radek Pohanka. Trénujeme na pěkném zrekonstruovaném školním hřišti Komenského a ve žďárských lesích. Usilujeme o certifikovanou dráhu 400 m, abychom se mohli věnovat všem disciplínám a mohli pořádat velké akce.

K nejvýraznějším osobnostem současného oddílu patří Veronika Formanová (2010). Od žákovských kategorií sbírá úspěchy na republikové úrovni – je mistryní ČR v přespolním běhu, halovou vicemistryní ČR na 800 m a dvojnásobnou účastnicí olympiády dětí a mládeže, z níž si z Českých Budějovic odvezla bronzovou medaili. Na tratích 400 a 800 metrů patří mezi nejlepší závodnice své věkové kategorie, osobní rekordy má 59,74 s a 2:17,34.

Mezi neúspěšnější odchovance patří také Ondřej Forman (2007). Vynikal ve skoku vysokém i sprintech, zvítězil na halovém mítinku Valašská laťka 2024 výkonem 190 cm a reprezentoval Kraj Vysočina na olympiádě dětí a mládeže. V současnosti se specializuje na sprinty, kde dosáhl kvalitních výkonů 11,27 s na 100 m a 51,84 s na 400 m.

Velký výkonnostní posun zaznamenal také David Hamerský, bývalý běžec na lyžích. Pod vedením trenérky Formanové se prosadil na tratích 400 (51,59) a 800 metrů (1:58,31), v roce 2025 vyhrál Běžecký pohár mládeže Vysočiny, startoval několikrát na mistrovstvích České republiky i olympiádě dětí a mládeže a letos usiluje o celkové vítězství v krajském běžeckém poháru.

Mezi další opory oddílu patří čtvrtkařky Barbora Košťálová, Mariana Šimůnková a Kateřina Mlíková, středotratářky Tereza Ptáčková a Adéla Marečková či koulařka Adéla Hamerská, která během jediného roku tréninku pod vedením Pavly Prokopové získala titul mistryně Kraje Vysočina. Pravidelně medai-

lově uspívají na krajských přeborech a jsou součástí ligového družstva Jihlavy.

Nadějí do budoucna je také početná skupina nejmladších atletů, kteří pravidelně reprezentují oddíl na závodech po celé Vysočině a postupně navazují na úspěchy starších závodníků. Žďárská atletika se může pochlubit také řadou odchovanců, kteří po získání kvalitních základů uspěli v jiných klubech nebo sportech. Patří mezi ně například Josef Holemář, dnes atlet Nového Města na Moravě, Mia a Sára Špačkovy, které se výborně prosazují v basketbalu, tenise i hodu oštěpem, běžci Ondřej Vlasák a Vojtěch Petráš, ploutvový plavec Mikuláš Pohl nebo fotbalisté Ondřej Prokop a Jan Holemář.

Vedle sportovních úspěchů je oddíl také pořadatelem tradičních závodů. Žďárská míle každoročně přivádí na stadion více než stovku závodníků všech věkových kategorií a významnou akcí jsou také kola Ligy Vysočiny atletických přípravek, která dávají první závodní zkušenosti nejmladším atletům z celého kraje.

Atletický oddíl TJ Žďár nad Sázavou tak dlouhodobě patří mezi neúspěšnější individuální sporty ve městě a pravidelně potvrzuje, že i s menší členskou základnou lze vychovávat závodníky úspěšné na krajské i republikové úrovni.

Velkou předností oddílu je úzká spolupráce s dalšími sportovními kluby, zejména se Žďárákem a SK TRI Cyklo Chlubna. Velmi si vážíme také podpory rodičů, města Žďár nad Sázavou, Českého atletického svazu, Kraje Vysočina i našich partnerů a sponzorů. Právě jejich důvěra a pomoc nám umožňuje vytvářet kvalitní podmínky pro sportovní přípravu dětí, mládeže i dospělých.

Všem našim podporovatelům patří upřímné poděkování. Těšíme se, že společně oslavíme významné jubileum žďárské atletiky a budeme pokračovat v tradici, která již po desetiletí přináší radost ze sportu i řadu krásných úspěchů.

*Jitka Doležalová:
Maturitní práce teorie a vývoj atletiky ve
Žďáře nad Sázavou*

Hasiči reprezentovali v Polsku

Ve dnech 7. a 8. srpna se dobrovolní hasiči z SDH Žďár nad Sázavou 2 – Zámek zúčastnili v polském regionu Koscian v pořadí již XXI. Evropské a XXIV. Národní soutěže Polska v soutěži ručních historických stříkaček s koňským potahem. Osmičlenné soutěžní družstvo mužů v dobových uniformách a plně funkční koňskou stříkačkou z roku 1887 bylo doprovázeno dalšími devíti členy sboru, kteří se v průběhu pobytu zúčastnili i dalších doprovodných programů.

Vlastní závody se uskutečnily v neděli 9. srpna v městečku Racot na jezdeckém Stadionu Hippychny a zámečtí hasiči startovali v kategorii mezinárodních posádek; ČR byla zastoupena ještě družstvem mužů z SDH Jámy, dále startovaly po dvou týmech z Maďarska, Německa a jedním týmem bylo zastoupeno Slovensko. Závodů se dále účastnilo 8 družstev žen a 26 posádek z Polska.

Historické stříkačky byly přepravovány na závodní dráhu párem koní, které byly týmům zapůjčeny včetně kočího; vlastní soutěžní disciplína měla kromě ručního pumpování a přepravu vody útočným proudem na cíl, i další překážky – proskakování pneumatik, překonání dřevěného plotu a prolézání sportovním tunelem (u nás známé zejména ze soutěžních disciplín CTIF).

Hasičům ze Žďáru se závod mimořádně povedl a svoji kategorii s přehledem vyhrál. Družstvo mužů z Jam obsadilo 5. místo. Sou-

části závodu bylo také hodnocení vystupování členů družstva, jednotná upravenost uniforem a celkový stav historické stříkačky. I tady Žďár zabodoval a odvezl si z Polska diplom za nejlepší originální stav ruční čtyřkolové koňské stříkačky. Soutěžní den finalizoval závodem Gran Prix, kde se ve společném startu potkali vítězové Evropské a Polské části soutěže. Absolutním vítězem se tak stali muži OSP Sworawa gmina Poddebice.

V rámci doprovodného programu se na stadionu představili několika stovkám návštěvníků dobrovolní hasiči z Klatov a Roztok u Jilemnice se svými plně funkčními historickými exponáty – parními stříkačkami. Jejich vystoupení sklídilo mimořádný obdiv a potlesk.

Neméně zajímavé byly i sportovní hry, které se odehrály v sobotu 8. srpna u jezera Wonieść v obci Nowy Debiec. Mezi dvěma desítkami pětičlenných družstev bylo i družstvo žen a družstvo mužů ze Žďáru. A i zde se našim hasičským sportovcům velmi dařilo – ve společném hodnocení si muži vybojovali 2. místo, ženy – hasičky místo 5. Souběžně v tomto sobotním odpolední se představili i hasiči z SDH Jámy v prezentaci mezinárodní kuchyně. Žďárským hasičům blahopřejeme k úspěšné reprezentaci města, Kraje Vysočina i celé ČR. Ještě jen dodejme, že tyto vítěze osobně navštívil v průběhu závodů ministr vnitra Polska Wiesław Szczepanski.

*Marek Entlicher
SDH Žďár nad Sázavou 2 - Zámek*

Studenti Biskupského gymnázia si přivezli plný kufr zážitků a překvapení

Studenti druhého ročníku a sexty poznali na svém čtyřdenním putování po severní Itálii místo, kam byl internován Karel Havlíček Borovský. Dnes je to nenápadný dům s pamětní deskou u okrajové části Brixenu. Kromě tohoto malého tyrolského města s přívětivým historickým centrem a výbornou zmrzlinou obdivovali také architekturu Sirmione, Verony, Merana. Zavítali i do přírody a nechali na sebe působit krásy Dolomit i jezera Lago di Garda. První den putování však začal v Benátkách.

Program školního zájezdu byl tak nabitý, že bylo třeba vyjet už v neděli 24. 6. ve 22 hodin od Biskupského gymnázia. Noc stravená v autobusu byla pro někoho dobrodružstvím, pro jiného velkou výzvou. Avšak v dopoledních hodinách se před námi v přístavišti Punta Sabbioni rozprostřely ostrovy Burano s barevnými domky rybářů a Murano se sklářskou tradicí. Mohli jsme tedy zažít plavbu lodí, která nás dopravila na oba ostrovy a v odpoledních hodinách i do přístaviště San Marco. Konečně jsme vstoupili do historické části Benátek s množstvím kanálů, po nichž ladně řídili své černé gondoly muži v pruhovaných tričkách. Benátky jsou prostě Benátky! Jedinečně, horké, plné lidí a útočících racků.

Rozhodně jsme nevynechali návštěvu baziliky di San Marco.

Druhý den v Itálii jsme se prošli po hradu Castello Scaligero a poznali lázeňské poklidné město Sirmione. A odpoledne? Gardaland! Ti, kteří litovali, že na žďárskou pouť nevyšlo počasí, si spravili chuť. Těch atrakcí důmyně umístěných u jezera Lago di Garda, těch stinných zákoutí s možností občerstvení a odpočinku nebralo konce. Den jsme zakončili koupáním v samotném jezeře.

Třetí den se před námi rozprostřela Verona s amfiteátre a pověstným domem Julie se známým balkonem. „Ach Romeo, Romeo! Proč jsi Romeo?“ Pak jsme vystřídali prostředí, architekturu měst jsme vyměnili za krásu hor. Cestou do Passo Pordoi bylo třeba patnáctimetrovým autobusem překonat mnoho serpentín, které bravurně zvládali vytočit řidiči ČSAD Tišnov. Byli jsme v dobrych rukách. Výjezd visutou lanovkou na Sass Pordoi do výšky 2 950 metrů byl dalším okouzlejícím zážitkem. A na terase Dolomit, světe div se, byl sníh! Z horka do sněhu. Dnes nebylo třeba zchladit se v jezeře.

Po výborné snídani v hotelu Dolomites Inn Canazei jsme čtvrtý den vyrazili do měs-

ta Merano, kde jsou termální lázně. My jsme však obdivovali promyšlenost hradu Schloss Tirol – srdce Tyrolska. Celé putování po Itálii jsme završili v Brixenu.

Domů jsme si opravdu přivezli plný kufr neopakovatelných zážitků a milých drobných překvapení, ať už v podobě milých setkání s místními, nebo šetrného využití krajiny v podhůří Dolomit.

Děkujeme Cestovní kanceláři Tišnov, že nám pomohla naplnit naše sny.

*Hana Fejtová
BiGy Žďár*

Žďárská knihovna míří do evropského finále REGIOSTARS 2026

Žďárská knihovna zaznamenala obrovský úspěch. Knihovna Matěje Josefa Sychry se probíjela mezi 25 nejlepších projektů z celé Evropské unie v prestižní soutěži REGIOSTARS 2026, která oceňuje nejlepší projekty podpořené z evropských fondů. Zároveň se stala první knihovnou v historii soutěže, která od jejího vzniku v roce 2008 postoupila až do evropského finále. Letošní ročník byl rekordní – přihlášeno bylo 274 projektů a mezinárodní porota z nich vybrala právě 25 finalistů.

Projekt Together in Žďar (Společně ve Žďáře) soutěží v kategorii A Europe Closer to the Citizens – Evropa blíže občanům. Už samotný postup do finále je mimořádným oceněním práce knihovny, města i všech, kteří se na její proměně podíleli.

Proč právě žďárská knihovna?

Evropskou porotu nezažala pouze rekonstrukce knihovny dokončená v roce 2024, ale především to, co díky ní vzniklo – moderní kulturní, vzdělávací a komunitní centrum. Díky projektu podpořenému částkou 1,16 milionu eur z evropských prostředků prostřednictvím IROP a z rozpočtu města získala knihovna nové možnosti pro práci s veřejností.

Dnes už knihovna není pouze místem, kam si lidé chodí půjčovat knihy. Potkávají se zde děti, mladí lidé, rodiny, dospělí i senioři. Knihovna nabízí programy od podpory čtenářství přes vzdělávání a aktivity pro mladé až po digitální vzdělávání seniorů. Její prostory využívají také spolky, neziskové organizace, dobrovolníci a další komunitní iniciativy.

Výsledky této proměny jsou výrazné. V roce 2025 knihovnu navštívilo více než 60 000 lidí, uskutečnilo se v ní přes 900 akcí s účastí více než 16 000 návštěvníků a knihovna zaznamenala téměř 200 000

vypůjček a více než 4 500 registrovaných uživatelů.

Za svou práci navíc získala ocenění Městská knihovna roku 2025. Význam knihovny přitom přesahuje hranice Žďáru nad Sázavou. Jako regionální knihovna poskytuje odbornou a metodickou podporu 106 menším knihovnám a pomáhá s rozvojem jejich služeb.

V říjnu do Bruselu

Zástupci všech 25 finalistů se v polovině října setkají v Bruselu, kde budou své projekty prezentovat a obhajovat před odbornou porotou. Žďárská knihovna tak dostane jedinečnou příležitost představit se evropskému publiku.

Pomozte i vy žďárské knihovně získat Cenu veřejnosti

Od 3. září do 14. října bude možné hlasovat v People's Choice Award – Ceně veřejnosti. Postup do evropského finále je nejen oceněním žďárské knihovny, ale také uznáním kvality a významu českého knihovnictví.

Je zároveň poděkováním všem, kteří se na proměně knihovny podíleli, i těm, kteří ji využívají a dávají jí život. Potvrzuje, že rozvoj a proměna knihoven mají smysl a že moderní knihovny mají v životě měst a obcí své pevné místo.

Od 3. září bude na webu Knihovny Matěje Josefa Sychry www.knihzdar.cz a jejích sociálních sítích zveřejněn přímý odkaz k hlasování. Každý hlas se počítá. Žďárská knihovna už překročila hranice města. Díky vaší podpoře může ukázat celé Evropě, jakou roli může moderní knihovna v životě komunity sehrát.

Martina Sedláková
Knihovna Matěje Josefa Sychry

MĚSTSKÁ POLICIE

Ztracená žena

Na linku 156 se obrátila žena, již nebyl lhostejný osud starší paní bloudící v ulici Okružní - nemohla si vzpomenout, kde bydlí. Strážníci v součinnosti s policisty a asistenty prevence kriminality díky osobní a místní znalosti zjistili totožnost a příbuzné ztracené seniorky a následně paní v pořádku předali jejímu synovi.

Děkujeme, že si všímáte zejména nejvíce ohrožených skupin spoluobčanů v letních horkých měsících a podáte jim pomocnou ruku, byť by to bylo „jen“ oznámení na tísňovou linku.

Itálie v noci

Oznamovatelka nahlásila krátce po půlnoci rušení nočního klidu v ulici Studentská z bytu od sousedů. Podle zvuků vycházejících z bytu se zdálo, že by v něm kromě ústní výměny názorů mohlo docházet i k fyzickému napadání.

Strážníci, kteří se na místo dostavili i s policisty obvodního oddělení, slyšeli přes dveře křik a řinčení skla. Obvyčejné použití zvonku nepomáhalo, a proto hlídky užily zákonných výzev s výstrahou, na které už obyvatelé bytu, zřejmě ze strachu o fyzickou integritu dveří, zareagovali.

Všichni aktéři svorně odmítli lékařské ošetření, prokázané přestupky vyřešili muži zákona blokovou pokutou. Návštěva, která přerostla v malé domácí drama, tak byla ukončena a v domě opět nastal klid a mír.

Drogy jsou riziko

Policisté z obvodního oddělení požádali strážníky o zaskok k oznámení v ulici Palachova. Oznamovatelka z protějšího domu viděla, jak nějaké děti odtáhly bezvládnou osobu z balkonu do bytu a následně se ozýval křik: „Dejchej, dejchej, proboha, co jsi mu to dal?“

Strážníci přijeli k domu zároveň se zdravotníky. V součinnosti s nimi poskytl první pomoc a pomoc s transportem zjevně intoxikovaného pacienta se záchvaty po požití návykových látek do sanitního vozu. Následně se na místo dostavila i hlídka policie, která dříve pro vytíženost nemohla, a věc si převzala k dalšímu šetření. Naštěstí se nejednalo o děti, ale o nerozumné mladé dospělé.

Praxe opět ukázala, že experimentování s návykovými látkami se může lehce zvrtnout od zábavy k obavám o život, a rozumný člověk se jim vyhne.

Jan Růžička
MP Žďar n. S.
Sledujte nás na FB: [mpzdarns](https://www.facebook.com/mpzdarns)

Třída 1. W se těší z úspěšné cesty svým vůbec prvním školním rokem

První velká kapitola třídy 1.W., která učí podle principů waldorfské pedagogiky se úspěšně uzavřela a ta další už klepe na dveře. Loni v září se poprvé otevřely brány této třídy. Projekt, který vznikl z iniciativy spolku Přátelé waldorfské pedagogiky Žďar n. S., se během uplynulých měsíců stal plnohodnotnou součástí místního základního školství na 3. ZŠ Komenského 6.

A jaký byl uplynulý rok? Výuka ve waldorfské třídě je pevně provázána s rytmem ročních období a tradičními slavnostmi, které žákům pomáhají vnímat přirozený koloběh roku. Na podzim školáci prokázali odvahu při Michalské slavnosti a brzy nato rozzářili podzimní stmívání vlastnoručně vyrobenými svítilkami během Svatomartinského průvodu. S příchodem zimy, resp. adventu se uskutečnila Adventní spirála, hluboký pro-

žitkový rituál symbolizující přinesení světla do temného období roku.

A když se konečně probudilo jaro, zahrada waldorfské školky Studánka ožila tradičním Májovým jarmarkem, letos poprvé ve spolupráci s 1.W. Stavěla se májka, voněly dobroty od rodičů a pro radost dětí se hrálo loutkové divadlo. Je za námi také historicky první slavnost ke konci školního roku, kdy si děti po vodě poslaly lodičky jako symbol poděkování za společnou plavbu prvním školním rokem a také přání, aby nám připravily cestu do toho dalšího.

Potkat jste se s námi ale mohli také mimo školy. Na Dni Žďáru jsme společně vyráběli plstěné náramky z barevných vlněných česců a v dílničce u Zimního futrování na náměstí si děti mohly poskládat a ozdobit

svého vlastního papírového ptáčka. Máme za sebou i několik vzdělávacích akcí a besed, např. setkání s adiktologem Matějem Hollanem na téma Technologie a online nástrahy ve světě dětí, besedu Den v kůži školáka či Vzdělávání s respektem a další.

A ani letos nebudeme zahálet. Možnost zažít trochu jiný způsob výuky na vlastní kůži a dozvědět se víc o waldorfské pedagogice budete mít na plánovaných podzimních besedách. Aktuální dění a plánované akce můžete sledovat průběžně na Facebooku: Přátelé waldorfské pedagogiky – Žďar n. S.

Těšíme se na společná setkání, ať ve škole nebo na akcích pro veřejnost.

Aneta Zvolánková
spolek Přátelé waldorfské pedagogiky

Stříbro z Polska putuje do Žďáru

Ve dnech 6. - 14. srpna se stalo polské město Rzeszow centrem Mistrovství světa veteránů v orientačním běhu (WMOC). Akce se zúčastnilo více než 2600 orientačních běžců ze 42 států celého světa. Z tříčlenné skupinky orientačních běžců ze Žďáru nad Sázavou, jejichž účast na akci finančně podpořil Kraj Vysočina, se nejlépe dařilo Aleně Rosecké, která obsadila druhé místo v kategorii W70 ve sprintu a na krátké trati obsadila výborné 11. místo.

WMOC se koná každý rok a účastnit se mohou běžci od věku 35 let. Letos byl nejstarším účastníkem Arne Kjell Pettersson ze

Švédska v kategorii M95. Finálovým souborům o medaile předchází kvalifikační závody (pro sprint a lesní disciplíny). Do finálové skupiny A, ve které se bojuje o medaile, pak může postoupit maximálně 80 závodníků nebo polovina startovního pole. Početnější kategorie jsou rozděleny i pro kvalifikace. Letos byly nejpočetnějšími kategorie v ženských W65 a W70 (139/130 závodnic) a v mužích M70 (210).

Kvalifikační závod ve sprintu se konal ve městě Przeworsk, finále proběhlo přímo v historickém centru Rzeszowa, kde se závodníci kromě mapových nástrah museli

vyrovnat místy i s velkým množstvím turistů. Alena Rosecká zaběhla dobře kvalifikaci (7. místo). Ve finále pak zrychlila a doběhla si pro stříbrnou medaili.

Na lesní disciplíny (tréninky, kvalifikace a finálové závody) vyjízďeli závodníci do okolí Rzeszowa. Terény byly různorodé – zatímco na střední trati byly plošší, tak při dlouhé trati čekalo soutěžící velké převýšení. Hodně vyčerpávající byly také vyšší teploty, které panovaly po celý závodní týden.

Pavel Kříž
UNITOP SKP Žďar n.S

Přejezd republiky aneb 350 kilometrů na koloběžkách

10.–12. července se členové našeho klubu SK TRI CYKLOCHLUBNA Žďar nad Sázavou, zúčastnili dalšího Přejezdu republiky. Jedná se o závod na koloběžkách, kdy trasa měří kolem 350 km a závodník musí projet startem - Nové Město pod Smrkem, kontrolní bod - Žichlínek a dojet do cíle v obci Brumov-Bylnice.

Z našeho klubu závodili letos dva cyklisté Filip Dlouhý a David Zaťko, na koloběžkách Zuzka Fejtová, Čeny Havlíková, Marcela Jílková, Radim Šustr a Petr Bezchleba. Za výpravou stál také početný support tým.

Závod je spíše překonáním sama sebe na dlouhé trase, ale i přesto medaile se počítají a letos je přivezli Filip Dlouhý jako 3. Cyklista a Čeny Havlíková jako 3. žena na této trati, která se pojede ještě následující dva roky. Na koloběžkách se jezdí nejen výlety, ale také závody.

V srpnu se pak naši členové zúčastnili Mistrovství světa na krátkých tratích, které se konalo v Lipníku nad Bečvou. Zde závodili Čeny Havlíková, Lenka Ostrčilová a Petr Bezchleba.

Petr Bezchleba
SK TRI Cykloklubna

David Žemba úspěšně reprezentoval Čochtanklub na MS

Žďárský ploutvový plavec David Žemba na konci června úspěšně reprezentoval Čochtanklub a Českou republiku na Mistrovství světa v Jižní Korei. Při své premiéře v seniorské kategorii David potvrdil svoji vysokou výkonnost a v nabitě konkurenci

dosáhl nejlepšího výsledku na trati 200 BF, kde vybojoval neuvěřitelné 6. místo a zároveň překonal letitý český rekord této trati.

Děkujeme Davidovi za reprezentaci klubu, města a ČR a doufáme, že na něj jednou

navážou mladí chlapci a dívky, pro které se může ploutvové plavání stát ideální sportovní aktivitou. Info k náboru do oddílu naleznete na www.cochtanklub.cz.

Pavel Králíček
Čochtanklub

Koncert série Resonance Heritage propojí hudbu a domov

Žďár nad Sázavou je neodmyslitelně spojen se jménem architekta Jana Blažeje Santiniho, jehož vrcholné dílo – poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře – patří mezi nejvýznamnější památky České republiky. Právě do tohoto jedinečného prostoru zavede návštěvníky třetí koncert série Resonance Heritage, která propojuje památky UNESCO na Vysočině s hudbou významných českých skladatelů.

Koncert s názvem Dialog vlastenecký představí tvorbu tří významných osobností české hudby, jejichž životní osudy spojovalo působení v zahraničí. Rodák z nedaleké Nové Říše Pavel Vranický se prosadil ve Vídni jako uznávaný dirigent a skladatel. Bohuslav Martinů byl nucen během druhé světové války odejít do exilu a po roce 1948 se již do vlasti nevrátil. Také Antonín Dvořák strávil několik let ve Spojených státech, kde vedl newyorskou konzervatoř. Přesto ve své hudbě nikdy

neztratil hluboký vztah k české krajině a lidové tradici.

V podání souboru Pavlova Quartet zazní Smyčcový kvartet F dur Pavla Vranického, Smyčcový kvartet č. 1 Bohuslava Martinů a slavný Smyčcový kvartet F dur „americký“ Antonína Dvořáka. Program nabídne

nejen výjimečnou komorní hudbu, ale také zamyšlení nad tím, jak silně může domov formovat uměleckou tvorbu – i když se od něj člověk ocitne daleko.

Koncert se uskuteční 22. září v 18.00 v kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. (red)

Národní Fronta Fest slaví třinácté jubilejno

5. září se již třináctým rokem uskuteční ten-to unikátní festival přímo v srdci Žďáru. Je to oslava místní kultury, kde vystoupí sedm kapel ze Žďáru a okolí.

Kromě toho se návštěvníci mohou těšit na místní pivo, moravská vína a výbornou kuchyni. Nebude chybět ani dětský koutek. Na své si přijde každý. Toto a všechny další informace a aktuality najdete na stránce:

facebook.com/nffzr. Uvidíme se v sobotu 5. září, 14.00-22.00, u budovy bývalé Národní fronty. Vstup je zdarma.

Vojtěch Bořil
Národní Fronta Fest

**NETRAPTE SE S OBĚDEM
A PŘIJĎTE SE NAFUTROVAT
NA FARSKÁ HUMNA!**

**FUTROVÁNÍ
NA FARSKÝCH**

Street food festival s desítkami chutí z celého světa

12. září / 10.00
Farská humna / Žďár nad Sázavou

**MARTIN SEDLÁK A ZÁZRAK
ČERNÝ LEDŇÁČEK • GROOVEV
MEKI TRIBUTE**

Přijďte si svůj belánek nebo knedlík, přídava vám bude věřena.

SLAVNOSTI JERABIN
všechny činnosti budou zdarma
Změna programu vyhrazena.

BOB KARTOUS

VYSOKOŠKOLSKÝ PEDAGOG A PUBLICISTA
ZAMĚŘUJÍCÍ NA TÉMA INOVACE VE
VZDĚLÁVÁNÍ, POLITICKÝ AKTIVISTA, ELF,
AUTOR KNIH NO FUTURE A FUTURE ON

Debata v Café u tety Hany

24.9.2026 v 18:00 h

Vstupné dobrovolné

ZRání z. s. a Milion chviliek pro demokracii

Letní kulturní sezona pod širým nebem končí, ale ta divadelní začíná

Ohlédnutí za Horáckým džbánkem. „Tak snad dobrý, ne?“ říkali jsme si po letošním ročníku tradičního festivalu, který se letos uskutečnil 8. srpna již tradičně v zámecké forotě ve Žďáře. A v dřtivé většině jsme slyšeli odpověď: „Bylo to dost dobrý!“ A to nás hřeje u srdce i na duši.

Letošní ročník se skutečně vydařil, a to jak po stránce výkonů jednotlivých interpretů, tak po stránce organizační, skvělého cateringového zázemí až po přízeň počasí. Ale hlavně díky tomu, že jste dorazili, vážení a milí návštěvníci, a vydrželi s námi od Anety po Lucii! V novodobé historii jednodenního Džbánu vás dorazil nejvyšší počet! Je to důkaz toho, že Horácký džbánek si opět našel své publikum a stal se nedílnou součástí žďarského kulturního léta.

Vedle vaší přízně nás velmi těší i opakované pozitivní reakce účinkujících. Vlastně všichni účastníci tohoto ročníku hráli ve forotě poprvé v životě a obratem pochopili génia loci tohoto prostoru a těšili se z vašich reakcí. Některým se na Džbánu tak zalíbilo, že si prodloužili pobyt do druhého dne a objevovali krásy našeho města a okolí. A ti, kteří museli odjet, tak se jim nechtělo. A to je skvělý signál pro další ročníky festivalu i velmi pozitivní publicita pro zámek a Žďár jako takový. Ještě druhý den po akci jste mohli potkat na procházce zpěváka Lucie, zpěvačku Kaczi s rodinkou a zámecké prostředí si užil přes noc i Robert Kodým.

Naše velké poděkování proto patří všem, kteří se letošního ročníku zúčastnili, a to jak před pódiem, tak za pódiem, všem dodavatelům občerstvení, doprovodných služeb a také všem našim komerčním a mediálním partnerům, bez kterých bychom Džbánek nebyli schopni zrealizovat. Ale znáte to, nic není staršího než včerejší zpráva. A o festivalech to platí také. Proto již v těchto dnech usilovně pracujeme na Horáckém džbánu 2027, abychom vám jeho program a vstupenky mohli nabídnout již letos pod stromček.

Když už se ohlížíme za letošním kulturním létem, nemůžeme nezmínit ani pilotní ročník

BUSKERS TOUR Žďár. Společně se zapojenými kavárnami, restauracemi a dalšími podniky jsme během prázdnin uspořádali téměř dvacítku koncertů, které rozeznaly různé kouty našeho města. A výsledek? Potvrdilo se nám přesně to, v co jsme od začátku doufali. O živé umění je ve Žďáře zájem, ve městě působí řada skvělých muzikantů a máme kolem sebe také podnikatele, kteří se nebáli pustit do nového projektu společně s námi. Na začátku nikdo netušil, jak bude nový formát fungovat a jak ho přijmou návštěvníci i samotní účinkující. O to větší radost nám udělaly pozitivní reakce publika, zaplněné zahrádky i příjemná atmosféra jednotlivých večerů. Děkujeme všem muzikantům, partnerům i zapojeným podnikům za důvěru a odvahu zkusit něco nového. Vypadá to, že ve Žďáře vzniká další hezká letní tradice.

Podzimní divadelní sezona začíná!

V září se náš realizační tým přesune do našich vnitřních prostor, a to do Kina Vysočina, Domu kultury a Městského divadla. Právě k divadlu by měla směřovat v těchto dnech vaše pozornost. A to hlavně pozornost všech, kteří nejsou držiteli divadelních abonentek, ale přesto by na některá divadelní představení rádi zavítali. Od začátku září uvolňujeme všechny volné vstupenky, které zůstanou volné po prodeji jednotlivých předplatných. Máte tak unikátní příležitost si vytvořit vlastní divadelní set z představení jednotlivých předplatitelských skupin. A bude z čeho vybírat.

Podzimní sezonu otevře již 21. září Václav Kopta a Josef Polášek představením Butch Cassidy a Sundance Kid, v říjnu si nemůžete nechat ujít například skvělého Davida Prachaře ve hře s názvem Trenér, v listopadu třeba hvězdami nabitou činohru Víkend ve výťahu či Petra Rychlého a Luboše Veselého ve hře S pravdou ven. Ucelenou nabídku našich divadelních představení najdete na www.dkzdar.cz. Tak neváhejte a přijďte na podzim do divadla. Náš celý náš tým se na vás těší, vážení divadelní návštěvníci.

Za tým Kultury Žďár
Tamara Pecková

KINO VYSOČINA

V září budou v Kině Vysočina zářit nejen Oasis

Prázdniny utekly jako voda, ale nebudeme si tím kazit náladu a raději budeme vyhlížet, co nás čeká příjemného v měsíci babího léta. A v Kině Vysočina si příjemných chvil můžeme užít do sytosti.

Hudební filmy mají našlápnuto. A není divu. S popcornem a colou se ponoříte do hudby a bude vám fajn. Oasis: Don't Look Back in Anger - to je triumfální návrat Liama a Noela Gallagherových na společném turné Oasis Live '25, jednom z neočekávanějších rockových comebacků současnosti. A máme ještě jednu filmovou hudební pecku. Katy Perry: The Lifetimes Tour - Live from Paris. Film byl natočen během vyprodaných koncertů v listopadu 2025 v pařížské Accor Areně a zachycuje jednu z největších show současnosti.

A teď jedna dobrá česká premiérová komedie. Vladimír Polívka necelé tři měsíce od premiéry filmu Po večerce dává vale Evě Podzimkové, aby se ucházel o srdce Kateřiny Marie Fialové v premiéře filmu s názvem Dokonalý den.

Tipy pro všechny, kdo nestihnul o prázdninách návštěvu kina. Čili kdo z vás ještě neviděl jednu z největších filmových událostí léta, film Odyssea, vynikajícího nového Spider-Mana či skvělou českou komedii 6 gramů, tak vězte, že reparát v září vás již nemine. A doporučujeme navštívit i premiéru filmu režiséra Ridleyho Scotta Vzhlížet ke hvězdám.

Samuraj a věžeň. Japonsko, 16. století. Samuraj Araki se vzbouří proti tyranskému Odovi a ocitá se v obležení své horské pevnosti. Historické drama Samuraj a věžeň režiséra Kiyoshiho Kurosawy vychází z oceňovaného románu Honobua Jonezawy a odehrává se v Japonsku roku 1578. Je to i náš velký tip na návštěvu Kina Vysočina.

Léčivé účinky sebeklamu. Scénář filmu vznikl podle divadelní předlohy Enigmatické variace proslulého dramatika Erica-Emmanuela Schmitta. Autor si ochraňoval filmová práva více jak třicet let a tato verze je světově první zpracování slavné hry pro kina. V hlavní roli Ondřej Sokol a Martin Stránský.

Tip na závěr? V srdci divočiny. Když máte po boku dobrého partáka, lze zvládnout cokoli. Přijďte se o tom přesvědčit do Kina Vysočina! Brad Pitt a životem otrávený německý ovčák unikají v thrilleru Davida Ayera ze spárů Aljašky. Naši ucelenou nabídku filmů sledujte na webu Kultury Žďár, přátelé.

Aleš Hrbek
Kino Vysočina
www.dkzdar.cz
fb: kinovysočina

15. 9. 2026
14.00

Sportovní den seniorů

Hřiště za 2. ZŠ,
Žďár nad Sázavou

(V případě deště tělocvična 3. ZŠ Žďár nad Sázavou.)

Zábavné sportovní
odpoledne pro seniory
a jejich rodiny.

ZKUŠENÝ TÝM ŽĎÁR NEPŘESTÁVÁ MAKAT

Rostislav Veselý Jaroslav Hedvičák Radek Zlesák

AN BUDE LÍP

POLITICKÉ REKLAMNÍ SDĚLENÍ
Souvisí s volbami do Zastupitelstva
města Žďár n. S. 2026

Oznámení o transparentnosti:

ŽĎÁR

NAŠE SPOLEČNÁ RODINA

POLITICKÉ REKLAMNÍ SDĚLENÍ
Zadavatel: KDU-ČSL
Souvisí s volbami do Zastupitelstva města Žďár n. S. 2026

lidovci
KDU-ČSL

MICHAL ŠMARDA:

VLADIMÍR NOVOTNÝ POMÁHÁ ŽĎÁRU I CELÉMU REGIONU

**MY PRO
ŽĎÁR**

Ve Žďáře nad Sázavou i v Novém Městě na Moravě letos kandiduje do komunálních voleb hnutí My, které se svými kolegy založil pardubický hejtmán Martin Netolický. V Novém Městě vede kandidátku dlouholetý starosta Michal Šmarda, ve Žďáře náměstek hejtmána Vladimír Novotný. Oba chtějí dál posilovat spolupráci měst i celého regionu.

„Vladimír Novotný je spolehlivý parťák. Umí obcím a městům pomoci řešit konkrétní problémy a vždy hledá cestu, jak posunout dopředu celý region. Proto s ním už řadu let rád spolupracuji.“

Michal Šmarda

Dobrá spolupráce mezi Žďárem, Novým Městem a Krajem Vysočina už přináší výsledky. Teď je potřeba ji dál rozvíjet. Zbývá prosadit, aby stejně dobře fungovala také spolupráce se státem.

SILNÁ MĚSTA. SILNÝ REGION. POJĎME DO TOHO SPOLEČNĚ.

MY PRO ŽĎÁR - sdružení politických stran a nezávislých kandidátů
Reklamní politické sdělení. Zadavatel: Vladimír Novotný

Oznámení
o transparentnosti:

ODS A NEZÁVISLÍ
ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

**KOMUNÁLNÍ VOLBY
9. A 10. ŘÍJNA**

4. Mgr. Lukáš Bořil 5. Mgr. et Mgr. Romana Šimurdová 1. Ing. Věra Mokříšová 2. Mgr. Lenka Formanová 3. MUDr. Jan Mokříš

Doprava je zásadní téma pro zajištění
dalšího rozvoje města a kvality života

- Parkovací dům u polikliniky
- Velký městský okruh
- Propojené cyklostezky ve městě a okolí
- Rozšíření P+R u nádraží
- MHD zdarma pro všechny

Celý program na www.odsxdar.cz

ŽDÁR - ŽIVÉ MĚSTO

Zadavatel: STAN / Reklama souvisí s komunálními volbami 2026
Politická reklama

Aby se tu dobře žilo!

Dobrá adresa pro práci, bydlení i podnikání | Město čisté, bezpečné a plné zeleně | Město pro aktivní život, pohodu i odpočinek | Dostupné a kvalitní veřejné služby | Plynulá doprava a funkční veřejný prostor

Volby 9.-10. října

ZMĚNA 2018 a SOUKROMNÍCI

www.zmenazdar.cz

NESLIBUJEME, REALIZUJEME
SLUŠNOST, FÉROVOST, LIDSKOST

· Péče o městskou zeleň
· Zahájení bytové výstavby městem
· Výrazné posílení investic do dopravy a podpora obchvatu města
· Vybudujeme ošetřené koupání

POLITICKÉ REKLAMNÍ SDĚLENÍ
Zadavatel: Strana soukromníků ČR
Souvisí s volbami do Zastupitelstva města Žďár n. S. 2026

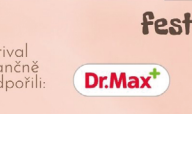
Dlouhá cesta festival světla

SOBOTA 26. ZÁŘÍ 2026 OD 9:30 HODIN

ŽDÁR NAD SÁZAVOU

SÁL DDM HORNÍ 2 (ACTIVE)
na pavučinách babího léta přilétá světlo do života těm, komu zemřel někdo blízký a těm, kdo je provázejí

přednášky, čtení, besedy, koncert

 Miloš Doležal
 Andrea Korečková (SK)
 moderuje Petr Vaněk
 Alena Scheinostová
 Vladimír Záleský
 Pavla Švecová
 Zdenka Volavá
 Blanka Javorová
 Sanitka splněných snů
 koncert Ensoul

festivaldlouhacesta.cz

festival finančně podpořili:

VSTUPNÉ 750 Kč

Podzimní závody a akce

SK Žďárák

2.9. **Křivák** (pozor, prohozeno se závodem Dolinky)
4.10. **II. ročník Gravel 100 Žďárskými vrchy** (trasy 100 a 50 km, gravel/MTB)
7.10. **Dolinky**
4.11. **Starý dvůr**
8.11. **Žďárská spojka + dětské závody** (ve spolupráci s Knihovnou MJS)
27.11. **XVII. Noční přechod Žďárských vrchů**
2.12. **Do Veselí a zpět**
24.12. v 11 hodin **Štědrodenní běh**

SKZDARAK.CZ 2026

S PODPOROU

Do naší party hledáme:

- Obsluha lisovny plastů
- Montážní dělnice
- Nástrojař / Zámečník
- Seřizovač
- Transportér
- a další

VČETNĚ NÁBOROVÝCH PŘÍSPĚVKŮ

www.partahettich.cz
566 692 210
hcr-personal@hettich.com

Hettich ČR k.s.
Jihlavská 3
Žďár nad Sázavou

KALENDÁŘ AKCÍ

ZÁŘÍ

DĚTEM

PÁ 4/9, 15.00-18.00 **Volný čas není nuda** /PFH/
SO 5/9 a 3/10, 10.00-11.00 **Pohádková angličtina** /K/
ČT 17/9, 9.00 nebo 10.30 **Mimi knihánek** /K/
ČT 17/9, 15.00-16.00 **Knihánek** /K/
SO 26/9, 9.00-11.00 **Hrátky mezi řádky** /K/
ÚT 29/9 **Knihomosty** /K/

SENIORŮM

každé ÚT a ČT, 9.00 **Koordináční cvičení pro seniory** /ČD/
PÁ 4/9, 9.00-10.00 **Zdravotní monitoring s VZP** /SP/
PO 7/9 a 5/10, 9.00-11.00 **Knihovna seniorům** /K/
každé PO od 21/9, 14.00 **Angličtina pro seniory I: začátečník** /K/
každé PO od 21/9, 15.15 **Angličtina pro seniory II: pokroč. zač.** /K/
ÚT 15/9, 14.00 **Sportovní den seniorů** /AH/
ČT 24/9 17.00 **Čaj o páté** /ČD/
ST 30/9, 9.00-12.00 nebo 13.00-16.00 **Umělá inteligence** /K/
každé PO 5/10 až 18/1, 13.00 nebo 15.00 **Mozek ve formě** /K/

DUCHOVNÍ AKCE

ČT 3/9, 10.00 **Bohoslužba v Domě klidného stáří** /DKS/
PÁ 11/9 a SO 12/9 **Kurz čtení Božího slova v liturgii** /BN, KP/
SO 12/9, 9.00-18.00 **Adorační den římskokat. farnosti Žďár I** /KB/
NE 13/9, 18.00 **Bohoslužba u tety Hany** /CTH/
ST 16/9, 20.00-22.00 **Nikodémova noc** /ZH/

KONCERTY

SO 5/9, 14.00-22.00 **Národní fronta fest** /KBNF/
Pá 11/9, 19.00 **Smokie The Best Tribute Band** /MD/
ČT 17/9, 19.00 **Žďárské interference: Mathias Sanberg Trio** /KRF/
ČT 17/9, 19.00 **M. Janková, B. M. Willi: Dvořák, jak ho neznáte** /ZŽ/
ÚT 22/9, 18.00 **Pavlova Quartet: Dialog vlastenecký** /ZH/
SO 26/9, 19.00 **Santiniana** /ZH/
SO 26/9, 18.30 **Ensoul: Roztáhnout křídla** /A/
ÚT 29/9, 19.00 **Hudba Bridgerton při svíčkách** /MD/
NE 4/10, 19.00 **Jakub Pustina a Felix Slováček** /MD/

KULTURNÍ AKCE

ČT 3/9, 16.30-18.00 **Čtenářský klub: Příběhy ostatních** /K/
ČT 3/9, 19.30 až NE 6/9, 15.30 **Swing pod Zelenou horou** /ZŽ/
PÁ 4/9, cca od 20.00 **Veřejné pozorování** /H/
PÁ 4/9, 20.30 **Letní kino na Piláku: Někdo to rád v Plzni** /ARAP/
SO 5/9 **Za poznáním cisterciáckých stezek: velký i malý okruh**
9.00 **pěší túra a cyklovýlet** /start PKP/
14.00 **program S rybářem k řece** /PFH/
14.00 **stanoviště s programem pro rodiny s dětmi** /KR/
NE 6/9, 12.00 **Farní den u sv. Prokopa** /FZKP/
ÚT 8/9, 17.30 **Veřejné setkání: rekonstrukce okolí DK** /DK/
PÁ 11/9, 13.00-18.00 **Den otevřených dveří MěÚ** /MÚ/
PÁ 11/9, 20.00 **Santiniho noc** /BN/
SO 12/9, 10.00 **Futrování na Farských** /PFH/
PÁ 18/9, 14.00-18.00 **Cirkulárka: swap věcí, dílničky, kultura** /NR/
PÁ 18/9, 16.30 a 19.30 **Techtle, Mechtle: Haló, tady máma** /MD/

SO 19/9, 8.00-11.30 **Žďárský farmářský trh** /NR/
SO 19/9, 10.00 **Lidová krojová pouť k sv. Janu Nepomuckému** /ZH/
PO 21/9, 9.00-18.00 **Památky bez bariér** /ZŽ/
ST 23/9, 18.00 **V rytmu tance: M. V. Kopecká a Z. Czendlik** /KV/
ST 23/9, 10.00-18.00 **NZDM Ponorka: Den otevřených dveří** /N/
ČT 24/9, 19.30 **Filmový klub: Přisahám, že za to nemůžu** /KV/
SO 26/9, 9.30-20.00 **Festival světla Dlouhé cesty** /A/
ČT 1/10, 16.30 **Setkání s Petrou Burianovou** /K/
ČT 1/10, 16.30-18.00 **Čtenářský klub: Kniha inspirující hud. dílo** /K/
PÁ 2/10, 17.00 a 19.00 **Zdeněk Izer: Vyndavací, zas tam dáci** /MD/

DIVADLO

ČT 10/9, 19.00 **Divadelní spol. Chátra: Trampoty s láskou** /MD/
PO 21/9, 19.00 **Kom. d. Kalich: Butch Cassidy a Sundance Kid** /MD/
ST 30/9, 19.00 **Divadelní spolek Frída: Fachman** /MD/
ČT 1/10, 19.00 **Divadlo Viola: Zločin lorda Artura Savila** /MD/

VZDĚLÁVACÍ AKCE

každé ÚT, 15.00 **Otevřená skupina pro závislé** /AAK/
každý ČT, 17.00 **Setkání anonymních alkoholiků** /MCE/
ST 2/9, 9.00 **Alzheimer poradna Vysočina** /SP/
PO 7, 14, 21, 28/9 až SO 14/12, 16.30-18.00 **Genealogický klub** /K/
každé ÚT od 15/9, 15.30 **Kurz znakového jazyka** /K/
každá ST od 16/9, 16.30 **Francouzština pro mírně pokročilé** /K/
PÁ 18/9, 16.30-17.30 **Keramická dílna: podzimní dekorace** /A/
SO 19/9 nebo 26/9, 9.00-12.00 **Magie hub: akvarelový kurz** /K/
každé PO od 21/9, 16.30 **Angličtina pro mírně pokročilé** /K/
PO 21/9, 16.00-17.30 **Dej šanci autistům** /K/
ČT 24/9, 16.00 **Příběhy žďárských cisterciáckých opatů** /RCS/
ČT 24/9, 17.00-19.00 **Lesnický podvečer** /ZŽ/
ČT 24/9, 18.00 **Debata s Bobem Kartousem** /CTH/
ČT 1/10 až ČT 17/12, 15.00-16.00 **Pokecáme francouzsky?** /K/
PÁ 2/10, 9.30 **Masáže dětí a kojenců** /RCS/
PÁ 2/10, 16.00 **Workshop malby s Marcelou Lilling Polákovou** /K/

VÝSTAVY

PÁ 12/6 až NE 15/11 **Řecko na úsvitu dějin** /RM/
září **Obrazy autistické výtvarnice Viktorie Bodnárové** /ČD/
ST 2/9 až PÁ 30/10 **Honza Gruber: Tišnovsko z výšky** /K/
PÁ 4/9 až ST 9/9 **Výstava terarijních zvířat** /A/
ST 9/9 až NE 13/9, 14.00-18.00 **Sírkárna: obrazy krajinářů** /T/
PÁ 11/9, 15.00-18.00 **Ptačí odlet na dlouhou cestu** /K/
ÚT 22/9, 9.00-17.00 **Výstava organizace SONS** /K/

SPORTOVNÍ AKCE

ST 9/9, 16/9, 23/9, 30/9, 18.00-19.15 **Večerní jóga** /ZŽ/
ST 2/9, 17.00 **Běh Žďárák: Křivák** /PSS/
SO 12/9, 13.00-15.00 **Faraónský běh na Zelenou horu** /SZH/
ČT 17/9, 15.00 **Slavnostní otevření streetparku Bouchalky** /SB/
SO 19/9, 12.00-16.30 **Memoriál Jana Dřínka a Karla Herolda** /OZS/
NE 4/10, 10.00 **Gravel 100** /AKP/
ST 7/10, 17.00 **Běh Žďárák: Dolinky** /FSHS/

A – Active SVC, Horní, AAK – adiktologická ambulance Kolping, Žižkova, AH – atletické hřiště za 2. ZŠ, AKP – areál M. Koukala Pilák, ARAP – amfiteátr rekreačního areálu Pilák, BN – bazilika Nanebevzetí P. Marie, ČD – Čechův dům, CTH – Café U Tety Hany, DK – Dům kultury, DKS – Dům klidného stáří, Okružní, FSHS – fotbalový stadion Hamry nad Sáz., FZKP – farní zahrada u kostel sv. Prokopa, H – hvězdárna, K – Knihovna M. J. Sychry, KB – kaple sv. Barbory, KBNF – Komenského, býv. Národní fronta, KP – kostel sv. Prokopa, KR – Konventský rybník, KRF – Klub Rebel Na Farských, KV – Kino Vysočina, MCE – modlitebna církve evangelické, Husova, MD – Městské divadlo, MÚ – Městský úřad, N – Nádražní 44, NR – náměstí Republiky, PFH – park Farská humna, PKP – prostranství u kostela sv. Prokopa, PSS – parkoviště SPŠ Strojírenská, RCS – Rodinné centrum Srdíčko, RM – Regionální muzeum, SB – Streetpark Bouchalky, SP – Senior Point v knihovně, T – TOKOZ a.s., Santiniho, ZH – kostel na Zelené hoře, ZŽ – Zámek Žďár

Další akce naleznete na www.akcezzr.cz v kalendáři akcí.

Změna programu vyhrazena.